

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE
PROVOZNĚ-EKONOMICKÁ FAKULTA
KATEDRA EKONOMIKY

Bakalářská práce

STRUKTURA SPOTŘEBY POTRAVIN V ČR
PODLE VÝŠE PŘÍJMŮ DOMÁCNOSTÍ

Autor:

Jaroslav Kašpar

Vedoucí práce:

Ing. Jarmila Peterová CSc.

2011 ČZU v Praze

©

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jaroslav Kašpar

obor Provoz a ekonomika

Vedoucí katedry Vám ve smyslu Studijního a zkušebního řádu ČZU v Praze čl. 16 určuje tuto bakalářskou práci.

Název tématu: **Struktura spotřeby potravin v ČR podle výše příjmů domácností**

Struktura bakalářské práce:

1. Úvod
2. Cíl práce a metodika
3. Literární rešerše - ekonomické aspekty poptávky domácností obecně, klasifikace příjmů a výdajů domácností, výživa obecně, struktura respondentů souboru SRů dle příjmů
4. Vlastní práce - posouzení rozdílů ve spotřebě potravin podle výše příjmů, výdaje, naturální spotřeba, jednotkové ceny
5. Závěr
6. Seznam literatury
7. Přílohy

Tímto prohlašuji, že jsem zadanou bakalářskou práci vypracoval samostatně pod vedením Ing. Jarmily Peterové CSc. V seznamu literatury jsem uvedl veškerou použitou literaturu včetně dalších zdrojů.

V Praze dne

.....

Jaroslav Kašpar

Název

Struktura spotřeby potravin v ČR podle výše příjmů domácností

Title

The structure of food consumption in Czech republic depending on household income

Souhrn

V práci se zabývám strukturou a vývojem spotřeby potravin u domácností na osobu na rok v letech 2006 až 2009. Domácnosti jsou podle výše příjmů rozděleny na decily. V jednotlivých kapitolách se nejprve zaměřím na vztah mezi výdaji na potraviny a celkovými výdaji. Dále zhodnotím strukturu výdajů na jednotlivé třídy potravin a jejich vývoj v čase. U vybraných druhů výrobků se zaměřím na naturální spotřebu, výdaje celkově a výdaje na jednotku. Údaje porovnám v čase i mezi různými příjmovými skupinami domácností. Následně se pokusím odhadnout vztah výše příjmů a struktury výdajů na potraviny, naturální spotřeby i částky vydávané za jednotku.

Klíčová slova:

domácnosti, výdaje, příjmy, naturální spotřeba, ceny potravin, potraviny

Summary

In this work I focus on the structure and progression of food consumption per person in households between the years 2006 and 2009. Households are divided into deciles based on their earnings. Firstly, I examine the relation between expenses for groceries and general expenses. I also present a structure of expenses for various groceries categories and the progression of these expenses in time. Additional information is available on selected products about their physical consumption, overall expenses and expenses per unit. I then compare this information between different time periods and different household groups. Lastly, I outline a relation between earnings and groceries-related expenses, physical consumption and expenses per unit.

Key words:

households, expenses, earnings, physical consumption groceries prices, groceries

Obsah

1. Úvod.....	6
2. Cíl a metodika	7
2.1. Cíl práce	7
2.2. Metodika.....	7
3. Rešerše literatury.....	12
3.1. Ekonomické aspekty poptávky.....	12
3.1.1. Trh.....	12
3.1.2. Poptávka domácností	12
3.1.3. Substituční a důchodový efekt	13
3.1.4. Změna poptávky.....	13
3.1.5. Rozpočtové omezení	15
3.2. Statistika rodinných účtů	16
3.2.1. CZ-COICOP.....	17
3.2.2. Členění příjmů a výdajů domácností.....	17
3.3. Výživa	19
3.3.1. Lidská výživa	19
3.3.2. Fyziologická potřeba.....	20
3.3.3. Psychická potřeba.....	20
3.3.4. Společenský vliv	21
4. Vlastní práce.....	21
4.1. Zastoupení potravin ve výdajích domácností	21
4.1.1. Podílu výdajů u jednotlivých příjmových skupin	22
4.1.2. Vývoj vydání na potraviny v čase.....	23

4.1.3.	Zastoupení hlavních druhů potravin dle CZ-COICOP.....	25
4.2.	Podíly tříd výrobků u různých příjmových kategorií	27
4.2.1.	Maso.....	27
4.2.2.	Ryby	30
4.2.3.	Pekárenské výrobky, obiloviny	32
4.2.4.	Třída Mléko, sýry, vejce	36
4.2.5.	Třída Oleje a tuky.....	38
4.2.6.	Třída Ovoce.....	39
4.2.7.	Třída Zelenina, brambory.....	40
4.2.8.	Třída Cukr, marmeláda, med, čokoláda, cukroviny.....	41
4.2.9.	Třída Potravinářské výrobky a přípravky	42
4.2.10.	Skupina Nealkoholické nápoje.....	43
5.	Závěr	44
6.	Seznam literatury	46
7.	Seznam grafů a tabulek	47
8.	Seznam příloh.....	49
9.	Přílohy.....	49

1. Úvod

Domácnosti využívají svůj příjem na pokrytí svých výdajů. Jednou z důležitých složek výdajů jsou výdaje na potraviny a nealkoholické nápoje. Tyto výdaje nemůže domácnost zcela eliminovat, ani výrazně snížit, jelikož potraviny jsou pro člověka nezbytné a nelze je nahradit jinými výrobky. Výše výdajů a jejich struktura je zásadním rozhodnutím každé domácnosti. Domácnosti hospodaří s tím, čím disponují. Proto i když se relativní podíly výdajů na potraviny a nealkoholické nápoje napříč příjmovými skupinami domácností příliš výrazně neliší, absolutní rozdíly jsou významné. Samotná struktura výdajů na potraviny a nealkoholické nápoje je u různých příjmových skupin různě konstruována. U žádné skupiny ale nedochází k vyloučení určitých druhů potravin. Je to dáno tím, že každý, bez ohledu na výši příjmu, spotřebovává vše. Strukturu výdajů na potraviny a nealkoholické nápoje neovlivňuje pouze výše příjmů, ale i další faktory. Těmi mohou být například šíře nabídky sortimentu na trhu v různých cenových relacích nebo preference spotřebitele. Šíře nabídky v různých cenových relacích je u každého výrobku jiná. Například kilogram uzeniny lze koupit za 70 Kč, ale také za 300 Kč, u sýrů, zeleniny nebo ovoce je to podobné. U jiných rozdílů nejsou až tak výrazné, příkladem může být mléko nebo chléb. Z toho vyplývá, že i u jednotkových cen lze nalézt odlišnosti. Preference mohou strukturu ovlivňovat například skrze snahu o zdravější životní styl. U všech potravin lze zaznamenat mezi příjmovými skupinami domácností rozdíly i v naturální spotřebě. Struktura naturální spotřeby se napříč příjmovými skupinami liší v absolutních číslech zanedbatelně. Pro člověka je fyzicky velmi náročné mít výrazně větší nebo menší naturální spotřebu než ostatní lidé.

2. Cíl a metodika

2.1. Cíl práce

Výdaje na potraviny a nealkoholické nápoje zaujímají ve struktuře spotřebních výdajů specifickou pozici. Tyto výdaje nemůže domácnost zcela eliminovat, ani výrazně snížit, jelikož potraviny jsou pro člověka nezbytné a nelze je nahradit jinými výrobky. V práci budou tyto výdaje sledovány především s respektováním výše příjmů domácností. Cílem práce je nejprve popsat a zhodnotit strukturu výdajů domácností na spotřebu potravin a nealkoholických nápojů u jednotlivých příjmových kategorií domácností. Na základě těchto informací mohu odvodit rozdíly ve struktuře spotřeby a rozdíly jednotkových cen potravin u různých příjmových kategorií. Dalším z cílů je zjistit, jak se v průběhu sledovaného období měnila struktura výdajů na tento oddíl, jeho skupiny a třídy dle metodiky CZ-COICOP celkově i u jednotlivých kategorií. Data, ze kterých v textu vycházím, popisují stav za léta 2006 až 2009. Za pomoci výše zmíněných údajů přiblížím, co tyto změny mohlo vyvolat. K dosažení vytyčených cílů budu využívat postupy popsané v metodice práce a dalších matematických a statistických postupů.

2.2. Metodika

Při zpracování této bakalářské práce jsem vycházel z dat Českého statistického úřadu, ze Statistiky rodinných účtů. Především jsem využíval tabulek vyjadřujících strukturu peněžních vydání domácností na potraviny rozdělených podle příjmů na decily. Částky a hodnoty naturální spotřeby vyjadřují výdaje a spotřebu domácností na osobu na rok. Jedná se o informace, které nejsou běžně zveřejňované, ale lze je získat od Statistického úřadu na vyžádání. Data jsou za období od roku 2006 – 2009. Dále jsem využíval informací z literatury uvedené ve zdrojích.

K analýze jsem používal následující ukazatele:

Percentuelní podíl výdajů na potraviny na celkové vydání domácnosti

Celková vydání domácností jsou výdaje na potraviny a nealkoholické nápoje, alkoholické nápoje a tabák, odívání a obuv, bydlení, vodu, energie, palivo, bytové vybavení, zařízení domácností, opravy, výdaje na zdraví, poštu, telekomunikaci, rekreaci, kulturu, vzdělávání, stravování, ubytování a ostatní zboží a služby. Pod pojmem potraviny a nealkoholické nápoje rozumíme veškeré potraviny a nealkoholické nápoje rozdělené dle metodiky CZ-COICOP. Percentuální podíl výdajů na potraviny, čímž mám v tomto případě na mysli jak potraviny, tak i nealkoholické nápoje, lze dovodit následujícím vzorcem:

$$P_f = \frac{C_f}{C} * 100$$

P_f percentuelní podíl spotřeby potravin a nealkoholických nápojů na výdajích domácností

C_f výdaje na potraviny a nealkoholické nápoje domácností na osobu na rok

C celkové výdaje domácností na osobu na rok

Tento vzorec je využit, jak při výpočtu percentuálního zastoupení spotřeby potravin a nealkoholických nápojů u všech domácností dohromady, tak u jednotlivých decilů. Na základě takto získaných údajů můžeme zjistit, do jaké míry zatěžují výdaje na potraviny jednotlivé domácnosti, jak významnou položkou jsou tyto výdaje a jak se mění v čase.

Percentuelní podíl výdajů na jednotlivé třídy potravin v oddílu Potravin a nealkoholické nápoje

$$P_c = \frac{C_c}{C_f} * 100$$

P_c percentuelní podíl spotřeby tříd potravin na spotřebních výdajích na potraviny a nealkoholické nápoje

C_c výdaje na spotřebu třídy v oddílu potravin a nealkoholických nápojů u domácností na osobu na rok

C_f výdaje na potraviny a nealkoholické nápoje domácností na osobu na rok

Podobně jako v předchozím postupu i tento využiji ke zjištění podílů, tentokrát však podílů jednotlivých tříd v oddílu potravin. Tento údaj vyjadřuje, jak výrazné zastoupení mají jednotlivé skupiny výrobků ve spotřebě potravin a nealkoholických nápojů.

Změna výdajů na jednotlivé třídy potravin a nealkoholických nápojů v čase

Pro určení procentuálních změn v čase jsem použil následující vzorec:

$$I_c = \frac{Y_x}{Y_0} - 1$$

I_c index spotřebních výdajů na třídu výrobků v daném roce k roku 2006

Y_x výdaje na třídu výrobků ve sledovaném roce

Y_0 výdaje na třídu výrobků v roce 2006

Tyto propočty byly provedeny u všech decilů i u jejich průměru. Tímto lze určit, jak se významnost ve spotřebě těchto tříd měnila v čase, zda se jejich význam zvyšoval či snižoval.

Percentuelní podíl výdajů na výrobky jednotlivých tříd potravin v oddílu potravin a nealkoholické nápoje

$$P_a = \frac{C_a}{C_c} * 100$$

P_a percentuelní podíl spotřeby výrobků na spotřebních výdajích dané třídy

C_a výdaje na spotřebu výrobků dané třídy u domácností na osobu na rok

C_c výdaje na spotřebu třídy v oddílu potravin a nealkoholických nápojů u domácností na osobu na rok

Z takto získaných informací mohu odvodit, jak velkou část výdajů vydávají domácnosti různých příjmových skupin i průměrná domácnost za jednotlivé výrobky v každé třídě výrobků. Údaj je vhodný pro porovnání významnosti výrobků napříč příjmovými kategoriemi.

Změna výdajů na jednotlivé výrobky oddílu potravin a nealkoholické nápoje v čase

Pro určení procentuálních změn u jednotlivých výrobků v čase jsem použil následující vzorec:

$$I_a = \frac{Y_{xa}}{Y_{0a}} - 1$$

I_a index spotřebních výdajů na výrobek v daném roce k roku 2006

Y_{xa} výdaje na výrobek ve sledovaném roce

Y_{0a} výdaje na výrobek v roce 2006

Tyto propočty byly provedeny u všech decilů i u jejich průměru. Získané informace mohou vypovídat o tom, jak jednotlivé příjmové kategorie měnily v čase zacílení svých

spotřebních výdajů v rámci třídy výrobků, ne však již o tom, jaké množství výrobků spotřebovaly.

Jednotkové ceny skupin výrobků

Jednotkové ceny výrobků odvodím na základě následujícího vzorce:

$$U = \frac{C_a}{K}$$

U jednotková cena výrobku

C_a výdaje na spotřebu výrobku dané třídy u domácností na osobu na rok

K naturální spotřeba

Naturální spotřeba je množství výrobků, jaké domácnost dané příjmové kategorie spotřebuje. Ve většině případů je vyjádřena v kilogramech, výjimečně v jiných jednotkách – například v kusech nebo litrech. Při vydělení výdajů na spotřebu naturální spotřebou dostaneme jednotkovou cenu daného druhu výrobku. Ta se u každé příjmové skupiny liší, jak mezi sebou navzájem, tak v čase.

Změna jednotkových cen výrobků ve sledovaném období

Pro odvození vývoje jednotkových cen u různých příjmových kategorií i jejich průměru ve sledovaném období, tj. 2006-2009, použijeme následující postup:

$$I_p = \frac{U_{xp}}{U_{0p}} - 1$$

I_p index jednotkových cen v daném roce k roku 2006

U_{xp} jednotková cena ve sledovaném roce

U_{0p} jednotková cena v roce 2006

Tento údaj poskytuje informaci o tom, jak se v průběhu sledovaného období, tj. v letech 2006-2009, vyvíjela ochota domácností různých příjmových kategorií vydávat peníze na jednotlivé výrobky.

Lze odvodit, o kolik se změnila cena za jednu jednotku, jak se změnilo spotřebované množství daného druhu výrobku i celkové vydání. Nejspíš jedním z faktorů je růst cen a druhým vztah mezi růstem ceny a růstem příjmů. U vyšších příjmových skupin ovlivňuje výši jednotkových cen i preference dražších variant výrobků.

3. Rešerše literatury

3.1. Ekonomické aspekty poptávky

3.1.1. Trh

Na trhu, části ekonomiky, kde dochází ke směně, operují v podstatě tři druhy subjektů. Jsou to firmy, stát a domácnosti. Trh můžeme rozdělit na trh statků a služeb a trh výrobních faktorů. Na těchto trzích figurují všechny tyto subjekty. Stát zde má zvláštní pozici. Jeho úkolem by měla být tvorba podmínek, podle kterých se bude trh chovat. Zároveň provádí státní nákupy statků a služeb. Firmy na trhu výrobních faktorů poptávají výrobní faktor a na trhu statků a služeb nabízejí své produkty. Na druhé straně stojí domácnosti, které na trhu výrobních faktorů nabízejí výrobní faktory, a to práci, půdu, kapitál a informace, za které dostávají od firem platby (mzdy, renty nebo úroky), které tvoří jejich důchod. Ten využijí na uspokojení svých potřeb pomocí nákupů na trhu statků a služeb.

3.1.2. Poptávka domácností

Poptávka domácností je množství výrobků nebo služeb jaké jsou domácnosti ochotny koupit za danou cenu. Rozlišujeme poptávku individuální jedné domácnosti po jednom produktu a poptávku tržní, všech domácností po jednom statku či službě. Domácnosti poptávají výrobky a služby, aby uspokojily své potřeby. Z nákupu mají určitý užitek.

Pro užitek z každého dalšího nákupu určitého statku či služby zavedli nezávisle na sobě v sedmdesátých letech osmnáctého století Leon Warlas ze Švýcarska, William Stanley Jevons z Anglie a Anton Menger z Rakouska pojem mezní užitek.⁹ Podle ekonomické teorie, z každého dalšího nákupu statku či služby má racionálně uvažující spotřebitel menší mezní užitek, přičemž statek nakupuje, dokud mezní užitek z poslední spotřeby není roven nule. V literatuře se tento jev popisuje jako zákon klesajícího mezního užítku.⁵ Samozřejmě toto pravidlo má své výjimky. U některých statků při zvýšení ceny poptávka roste. Jedná se Giffenovy statky. To jsou statky, kde je substituční efekt převýšen důchodovým. Jako příklad lze uvést brambory z období hladomoru v Irsku v 19. století. Brambory v té době byly základní složkou potravy. Proto když došlo ke zvýšení ceny, lidé si již nemohli dovolit kupovat dražší potraviny jako např. maso a nahradili je opět bramborami. U Giffenova statku je typický tak malý substituční efekt, že ho důchodový efekt může převýšit.³

3.1.3. Substituční a důchodový efekt

Substituční efekt představuje, na kolik je daný statek při určitém důchodu zastupitelný. To znamená, je-li substituční efekt velký, tak při změně ceny tohoto statku či statků substitučních, může relativně snadno změnit podíl spotřeby daného statku. Jako příklad bych uvedl pečivo. Pokud dojde k relevantnímu zvýšení ceny například koblih, zvýší se spotřeba koláčů. Důchodový efekt se týká velikosti reálného důchodu. Pokud se za předpokladu neměnného nominálního důchodu změní ceny poptávaných statků, změní se podle toho i poptávané množství. Pokud se sníží cena statku X (předpokládáme konstantní nominální důchod určený na spotřebu pouze tohoto statku), jeho poptávané množství vzroste.

3.1.4. Změna poptávky

Poptávka domácností po statcích a službách se neustále mění. Poptávku ovlivňuje mnoho faktorů. Mezi ty hlavní patří důchod, cena statku, cena ostatních statků, očekávání a módnost. Ke zvýšení poptávaného množství daného statku vede obecně zvýšení důchodů domácností, snížení jeho ceny a zvýšení cen substitutů. Výjimkou je inferiorní neboli podřadné zboží. Pokud klesne důchod, jejich poptávané množství

vzroste. Dále snížení cen komplementů, což je zboží spotřebovávané v kombinaci s daným statkem.⁵ Jestliže se očekává zvýšení ceny v budoucnu nebo je tento statek módní, poptávané množství se zvýší. Pokud však důchod klesne, ceny substitutů klesnou, ceny komplementů vzrostou nebo se očekává snížení cen či daný statek přestane být módní, jeho poptávané množství klesne. Působení těchto determinantů uvažujeme za předpokladu, že se jiná než uvažovaná podmínka nemění. Ekonomové toto označují termínem *ceteris paribus*.¹⁰

S velikostí změny poptávky souvisí její pružnost

Cenová pružnost poptávky vyjadřuje, jak budou spotřebitelé reagovat při nákupu na změnu ceny, ceny jiných statků a změnu důchodu. V případě, že poptávka po statku či službě je elastická, jednoprocentní změna ceny způsobí více jak jednoprocentní změnu poptávaného množství. Jedná se například o luxusní zboží nebo statky které mají dostatek substitutů. Elasticitu ovlivňuje i velikost podílu výdajů v rozpočtu na daný statek. Čím vyšší je jeho podíl, tím větší je elasticita. Pokud jednoprocentní změna ceny způsobí změnu poptávaného zboží o méně než jedno procento, jedná se o neelastickou poptávku. Patří sem například nezbytné statky, statky s nízkým nebo nulovým počtem substitutů, statky které mají relativně malý podíl na výdajích z rozpočtu. Pružnost se dále liší v čase. Elasticita je v dlouhodobém horizontu větší než krátkodobá elasticita. Přímá cenová pružnost bývá zpravidla záporná.³

Pružnost poptávky po statku nebo službě ovlivňují také ceny některých jiných statků. Tuto vlastnost nazýváme křížová cenová pružnost a může být buď kladná nebo záporná. V případě, že při růstu cen substitutů roste poptávané množství daného statku, mluvíme o tom, že zboží jsou vůči sobě v konkurenčním vztahu. Pokud však klesají ceny komplementů, poptávané množství po daném statku roste.

Třetím typem pružnosti je pružnost důchodová, která je zpravidla kladná. Jestliže důchod vzroste, vzroste i poptávané množství, při jeho poklesu dochází zpravidla k omezení poptávky. Výjimkou je již výše zmíněný inferiorní statek, jehož poptávané množství při zvýšení důchodu klesá.

Poptávka domácností po potravinách

Poptávka po potravinách a celkově po produktech zemědělství je relativně neelastická. Za předpokladu změny cen potravin nedochází k výrazné změně poptávaného množství. Ani velikost podílu výdajů na potraviny se u domácností s rostoucím důchodem výrazně nemění, stejně tak s klesajícím důchodem. Cenová elasticita po potravinách je nízká. Pokud se změní výše důchodu, množství poptávaných potravin se změní pouze nepatrně. Z toho vyplývá, že poptávka po potravinách má zároveň poměrně nízkou důchodovou elasticitu. Specifikem poptávky po potravinách je její stálost. Potraviny jsou nezastupitelné a nezbytné. Při výrazném poklesu důchodu se jejich poptávka sníží, ale nezmezí, zacílí se pouze na nezbytné potraviny. Jejich spotřeba se nazývá autonomní, tj. spotřeba, která nezávisí na velikosti důchodu.⁵

3.1.5. Rozpočtové omezení

Každá domácnost má neomezené potřeby. Je však limitována svým důchodem. Spotřeba domácnosti nemůže být vyšší než její důchod. Pokud se tak stane, používá část důchodu z minulosti (díky spoření) nebo z budoucnosti (půjčka). Domácnosti nakupují různé kombinace statků při určitých cenách v rámci svých rozpočtových možností. Z toho vyplývá, že rozpočtové omezení je součet součinů jednotlivých cen statků a jejich množství. Kombinací, které vyhovují rozpočtovému omezení je mnoho, domácnost však bude volit takovou kombinaci, která pro ni bude optimální, tj. tu, ze které bude mít největší užitek. Množina kombinací se stejným užitekem se nazývá indifferenční křivka.

Indifferenční křivky se obvykle zobrazují při kombinaci dvou statků. Různé kombinace dvou statků mají různý tvar. Aby byla kombinace optimální, měla by domácnost zvolit tu, která leží na indifferenční křivce s nejvyšším užitekem a zároveň odpovídá rozpočtovému omezení domácnosti. Pokud se důchod domácnosti zvýší, přesune se optimální kombinace na indifferenční křivku s vyšším užitekem. Stejně tak se stane, pokud se sníží cena jednoho či obou statků. Jestliže ale dojde ke snížení důchodu nebo ke zdražení statků, optimální kombinace se přesune na křivku s nižším celkovým užitekem. V případě, že změnu optimální kombinace určuje změna velikosti důchodu,

nazýváme množinu kombinací jako důchodovou spotřební křivku. Pokud příčinou změny optimální kombinace je změna ceny, pak nazýváme množinu optimálních kombinací cenovou spotřební křivkou.

3.2. Statistika rodinných účtů

Statistika rodinných účtů sleduje hospodaření soukromých domácností – poskytuje informace o výši jejich vydání a struktuře spotřeby. Slouží například pro rozhodování při realizaci státní sociální politiky, jako zdroj dat pro další využití Českým statistickým úřadem nebo pro sociální a ekonomický výzkum. Jedná se o jediný zdroj informací o vydáních domácností v závislosti na jejich příjmech. Základní zpravodajskou jednotkou je hospodařící domácnost tzn. soubor osob společně bydlících, které se společně podílejí na úhradě základních výdajů. Základní soubor obsahuje 3000 domácností, vybraných záměrným kvótním výběrem, což omezuje možnost zobecnění údajů na celou populaci. Kvóta nám například říká, kolik domácností musí být s dětmi, kolik s nezaměstnanými, kolik s nízkým příjmem, kolik musí žít v rodinném domku atp. Dále se využívá doplňkového souboru čítajícího 400 domácností s minimálními příjmy. Ty jsou sice zastoupeny v základním souboru, ale jejich počet nezajišťuje dostatečnou reprezentativnost. Zjišťování údajů probíhá metodou průběžných záznamů do deníku zpravodajské domácnosti. Pro zjednodušení jsou záznamy prováděny podrobně pouze dva měsíce, zbytek roku sumárně za každý měsíc. Předmětem zjišťování jsou příjmy, vydání a spotřeba všech členů vybraných domácností, údaje o složení domácnosti, vybavení bytu a další ekonomické charakteristiky domácnosti. Na základě přistoupení České republiky k Evropské unii v roce 2004 proběhla v metodice statistiky rodinných účtů řada změn. Od roku 1997 se výdajové položky začaly členit podle Klasifikace individuální spotřeby podle účelu (CZ-COICOP). Klasifikace CZ-COICOP je vypracována na podkladě mezinárodního standardu Classification of Individual Consumption by Purpose - COICOP, který se používá v systému národních účtů (SNA).

3.2.1. CZ-COICOP

Předmětem klasifikace CZ-COICOP je zařídění všech druhů individuální spotřeby (zboží, služeb apod.) podle účelu. Klasifikace CZ-COICOP je používána k identifikaci výdajů na individuální spotřebu třemi institucionálními sektory: domácnostmi, neziskovými institucemi sloužícími domácnostem a vládními institucemi. Výdaje na individuální spotřebu jsou ty, které jsou vydávány ve prospěch jednotlivce nebo domácnosti. Individuální spotřeba je dále členěna dle klasifikace individuální spotřeby podle účelu – CZ-COICOP. Klasifikace je třístupňová, má 14 oddílů, 58 skupin a 157 tříd.

3.2.2. Členění příjmů a výdajů domácností

Příjmy domácností

Každá domácnost má své příjmy, které používá na pokrytí svých výdajů. Příjmy domácností se člení dle statistiky rodinných účtů na:

- příjmy z hlavního zaměstnání v nezemědělských oborech
- příjmy z pracovní činnosti v zemědělství
- příjmy z vlastního soukromého podnikání
- ostatní příjmy
- příjmy z nemocenského pojištění a sociálního zabezpečení
 - důchody
 - nemocenské a další dávky z nemocenského pojištění
 - podpora při ošetřování člena rodiny
 - peněžité pomoci v mateřství
 - příspěvky na děti
 - podpora v nezaměstnanosti
 - dávky sociální potřebnosti až do výše životního minima
 - státní dávky sociální péče
 - příspěvek na nájemné

- jiné peněžní příjmy (prodej zemědělských výrobků, pojistné náhrady, podpory od nestátních organizací, peněžité dary, příjmy z prodeje a pronájmu movitých a nemovitých věcí, výživné, stipendia, zděděné finanční částky, cestovní náhrady, odměny za pracovní výročí, výhry a ostatní peněžní příjmy)
- výnosy z cenných papírů
- vybrané úspory, výpůjčky
- naturální příjmy

Výdaje domácností

Domácnosti mají ale také své výdaje, které se člení podle statistiky rodinných účtů takto:

- vydání za potraviny, nealkoholické nápoje
 - Pekárenské výrobky, obiloviny
 - Maso
 - Ryby
 - Mléko, sýry, vejce
 - Oleje a tuky
 - Ovoce
 - Zelenina, brambory
 - Cukr, marmeláda, med, čokoláda, cukrovinky a cukrářské výrobky
 - Potravinářské výrobky a přípravky
 - Káva, čaj, kakao
- alkoholické nápoje a společné stravování
- vydání za nepotravinářské zboží vč. tabáku a tabákových výrobků
- vydání za nájemné a komunální služby, dopravu a spoje, opravy a zakázkové práce, osobní služby, vzdělávání, kulturní a sportovní služby, rekreaci, léčebnou péči a dětská zařízení a ostatní služby, zejména za provoz automobilů a finanční služby
- daně, poplatky notářské, správní, soudní, místní a celní, pokuty a penále, pojištění osobní a věcná, příspěvky organizacím, sázky, losy a hry, dary

příbuzným a ostatní platby jako dědické vyrovnání, alimenty, dobročinné dary apod.

- vklady, půjčky, úvěry, obligace, akcie, připojištění
- jiná vydání jako jsou koupě nemovitostí, hospodářské a pěstitelské potřeby, vydání na domácí zvířata, ztráta peněz apod.
- vydání na soukromé podnikání převedené z rozpočtu domácností na soukromé podnikání
- naturální osobní spotřeba, naturální vydání, naturální dary⁸

3.3. Výživa

3.3.1. Lidská výživa

Významem slova výživa rozumíme zajištění minerálních a funkčních potřeb organismu. Dodávaný materiál sloužící k výživě se nazývá potrava, u lidí používáme pojem poživatina. Potravu využíváme jako zdroj energie, pro získávání tepla, pro ochranu proti nepříznivým vlivům prostředí a pro průběh dalších procesů probíhajících v lidském organismu. Poživatiny se dělí na potraviny, nápoje, pochutiny a lahůdky. Potraviny tvoří skupinu poživatin, jejichž hlavním účelem je poskytovat energii a živiny organismu. Většina poživatin jsou právě potraviny. Funkcí nápojů je zásobovat organismus vodou. Proto sem nepatří např. alkohol, čaj či mléko. Pochutiny slouží převážně k naplnění psychických potřeb. Po výživové stránce mají minimální význam, konzumují se však kvůli jejich sensorickým nebo povzbudivým vlastnostem. Patří sem například káva, čaj, pepř a další druhy koření. Mezi potravinami a pochutinami tvoří přechodnou skupinu lahůdky. Jsou to poživatiny, které se konzumují také především pro svou vysokou sensorickou hodnotu, ale na rozdíl od pochutin mají ještě značnou výživovou hodnotu a značný obsah energie. Příkladem jsou různé brambůrky, čokolády, chlebičky a také lihoviny.¹

3.3.2. Fyziologická potřeba

Mezi látky, které potřebuje lidský organismus, řadíme proteiny, sacharidy, lipidy, esenciální aminokyseliny, esenciální minerální látky, mikronutrienty (tj. mikroelementy, vitaminy a podobné látky) a některé organické látky. V potravě však přijímáme i jiné látky, a to neutrální a antinutriční či toxické látky. Neutrální látky neslouží k výživě, netráví se, ale mohou ovlivnit výživu ať už pozitivně (jako např. vláknina) nebo negativně (lignin). Antinutriční látky mají negativní vliv na výživu. Mohou zhoršovat využitelnost živin nebo živiny dokonce rozkládat. Patří sem například některé enzymy. V některých potravinách se vyskytují i toxické látky. Některé potraviny obsahují i tzv. alergeny. Tyto látky vyvolávají u některých citlivějších jedinců nepřiměřenou reakci imunitního systému. Takovéto alergeny se vyskytují například v různých druzích ovoce, sóji nebo ořechů.

3.3.3. Psychická potřeba

Důvodem pro konzumaci potravin není pouze příjem potřebných látek, ale také naplnění psychických potřeb. Při konzumaci pokrmů se dostávají příjemné pocity, především u pokrmů s vysokými sensorickými vlastnostmi. Ke zvýšení sensorických vlastností se často pokrmy dochucují například kořením. Vyšší sensorickou jakost mají lahůdky. Dříve se jednalo, dá se říci, o luxusní zboží a konzumovalo se pouze při zvláštních příležitostech (svátky, oslavy). Dnes je toto zboží považováno za běžné, což má negativní dopad na organismus. Lahůdky dodávají větší množství energie, než je organismus při nečinnosti schopen spotřebovat, což vede ke zdravotním problémům. Dalším důležitým faktorem je kultura stolování, tj. místo, způsob a společnost při stravování. Negativní vliv na stravování má také stres. Při zvýšené psychické zátěži může docházet ke zvýšené konzumaci např. cigaret, kávy nebo cukrovinek. Při dlouhodobém stresu se může objevit opačný jev, a to nechut' jíst. Nízký příjem potravy a energie může vyvolat různé druhy chorob z nedostatku živin.

3.3.4. Společenský vliv

Pokrmy mají také společenský význam. Společná konzumace pokrmů vždy doprovázela důležité události, jako jsou různá ujednání, křty, Vánoce, svatby aj. Významný je společenský status pokrmu. Vyšší společenský status mají pokrmy, které byly v minulosti výsadou panovníků, byly zpravidla chutnější a méně dostupné. Významný vliv na tvorbu jídelníčku má i výchova. Tím se nemyslí pouze výchova rodičů či pedagogů, ale i vliv reklamy a médií. Dalším společenským vlivem může být náboženství, vliv regionu atd.¹

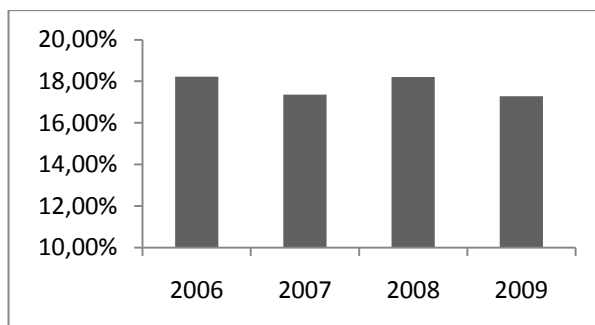
4. Vlastní práce

4.1. Zastoupení potravin ve výdajích domácností

Domácnosti vydávaly na potraviny a nealkoholické nápoje ve vztahu k příjmům různé částky. Průměrná domácnost vydávala v roce 2006 19 598 Kč, čemuž se nejvíce přibližovala čtvrtá a pátá skupina. Nejmenší vydání bylo zaznamenáno u skupiny domácností s nejnižším příjmem, a to 13 818 Kč. Nejvyšší příjmová skupina vydávala 25 449 Kč, což bylo nejvíce ze všech příjmových skupin domácností. Na konci sledovaného období došlo k navýšení výdajů oproti roku 2006 u průměrné domácnosti na 22 222 Kč. Nejméně vydávala opět nejnižší příjmová skupina, a to 15 828 Kč. Skupina domácností s nejvyšším příjmem v roce 2009 vydávala 29 081 Kč.

Ve vydáních českých domácností mají potraviny poměrně malé zastoupení. Pokud uvažujeme průměrný podíl výdajů na potraviny a nealkoholické nápoje na osobu na rok v celkových výdajích ve sledovaném období tj. v letech 2006 až 2009, zjistíme, že sledovaný podíl byl vesměs neměnný. V roce 2006 se průměr pohyboval lehce nad hranicí osmnácti procent, a to 18,22 %, v dalším roce klesl o necelý procentní bod na 17,36 %. V letech 2008 a 2009 je situace velmi podobná, tj. z 18,21 % podíl spotřeby potravin a nealkoholických nápojů poklesl přibližně o jeden procentní bod na 17,28 % v roce 2009.

Podíl spotřeby potravin a nealkoholických nápojů k celkovému vydání v % Graf č.1

Tato neměnnost může mít několik příčin. Ve vhodně se rozvíjející ekonomice by se dalo předpokládat, že podíl výdajů na potraviny a nealkoholické nápoje bude mít klesající tendenci. Zde tomu tak není. Možných příčin se nabízí hned několik. Zaprvé se může jednat o vliv zhoršené hospodářské situace v Česku i ve světě. Za druhé lze příčinu hledat ve stále rostoucím trendu zájmu o kvalitní a v mnoha případech dražší potraviny, čímž by docházelo k možné kompenzaci předpokládaného mírného poklesu. Dalším možným zdrojem mohou být změny cen potravin.

4.1.1. Podílu výdajů u jednotlivých příjmových skupin

Podíl spotřeby potravin a nealk. nápojů k celkovému vydání u všech příjmových skupin v % Tabulka č. 1

	Průměr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2006	18,22	24,13	21,20	21,61	21,01	20,55	19,15	18,19	17,26	15,35	11,47
2007	17,36	22,96	20,73	20,94	19,46	19,56	18,24	17,56	15,74	14,26	11,15
2008	18,21	22,40	22,12	21,47	21,15	20,23	19,23	17,51	16,56	15,27	12,05
2009	17,28	22,61	19,80	20,98	19,60	19,35	18,14	17,38	16,14	14,33	11,05

Podíl výdajů na spotřebu k celkovému vydání se u různých příjmových skupin liší. Vesměš vyšší procento vydávají nízko příjmové kategorie domácností. Je to dáno tím, že výdaje na potraviny nejsou přímo závislé na výši příjmů. Pokud by se domácnosti snížil příjem, nemůže její spotřeba potravin klesnout odpovídajícím způsobem, jelikož potraviny jsou ve spotřebě nezastupitelné a nelze je vyloučit ani výrazně potlačit. Lze

však výdaje na ně redukovat například zvolením levnějších substitutů k jednotlivým druhům potravin.

Poměrně výrazné rozdíly můžeme vidět, pokud budeme uvažovat všechny domácnosti dohromady. V roce 2006 se rozdíl mezi extrémními skupinami pohyboval kolem dvanácti a půl procentního bodu, přičemž největší podíl měly domácnosti nejnižší příjmové kategorie a nejnižší podíl domácnosti nejvyšší příjmové skupiny. Pro rok 2007 se rozpětí snížilo o zhruba jeden procentní bod, v následujícím roce rozpětí opět kleslo, a to o jeden a půl procentního bodu. V roce 2009 rozpětí meziročně vzrostlo o přibližně jeden procentní bod. Největší podíl si ve všech sledovaných letech drží nejnižší příjmová skupina a stejně tak nejnižší podíl měla v každém z vybraných let skupina s nejvyššími příjmy. Z toho lze odvodit, že čím vyššího příjmu domácnost dosahuje, tím relativně vydává za potraviny a nealkoholické nápoje méně. V absolutních číslech se však jedná o částku vyšší. Vzhledem k tomu, že potraviny v jejich rozpočtu neznamenají výraznou položku, mohou spotřebovávat dražší varianty produktů, což ve většině případů znamená kvalitnější výrobky. Opačný případ představuje skupina s nejnižšími příjmy. Jejich podíl vydání na potraviny a nealkoholické nápoje je výraznější a v absolutních číslech spíše menší.

4.1.2. Vývoj vydání na potraviny v čase

Zhruba u poloviny příjmových skupin dochází k velmi mírnému poklesu podílu výdajů za potraviny a nealkoholické nápoje. U zbytku šlo spíše o stagnaci. Je to výraz běžně se projevujícího dlouhodobého trendu. Za sledované období poklesly nejvíce vydání u kategorie s nejnižším příjmem a u čtvrté kategorie. Nejmenší pokles se projevil u desáté a sedmé skupiny. Pokles může být dán například rostoucími příjmy domácností a rostoucí životní úrovní při neúměrně méně rostoucích cenách potravin. Ačkoliv je vývoj ve sledovaném období spíše klesající nebo neměnný, v roce 2008 nastal u většiny kategorií výkyv směrem nahoru. Největší meziroční nárůst podílu výdajů na potraviny a nealkoholické nápoje se projevil u čtvrté a druhé příjmové kategorie. Tento meziroční nárůst lze považovat za následek hospodářské situace.

Částky vydávané domácnostmi na potraviny a nealkoholické nápoje stále rostly. V roce 2006 vydávala nejnižší příjmová skupina 13 818 Kč, což bylo o 11 631 Kč méně než domácnosti s nejvyšším příjmem. V čase docházelo u všech příjmových skupin k nárůstu výdajů na potraviny a nealkoholické nápoje. U nejnižší příjmové skupiny výdaje v letech 2007 a 2008 rostly, a to o přibližně 250 Kč a následně o 1 400 Kč. V posledním roce sledovaného období došlo k poklesu výdajů zhruba o 600 Kč. U nejvyšší příjmové skupiny docházelo k růstu v každém sledovaném roce. V roce 2007 vzrostly přibližně o 1 900 Kč, v roce 2008 o 1 400 Kč a v roce 2009 o 300 Kč na 29 081 Kč. Z toho lze odvodit, že rozdíl částek vydávaných domácnostmi s nejnižším a nejvyšším příjmem se stále zvětšoval až na 13 253 Kč v posledním sledovaném roce.

Celková peněžní vydání stále rostla, ale už jiným tempem. Zatímco průměrný meziroční nárůst celkového peněžního vydání byl v roce 2007 11,7 %, v následujících letech se už jednalo jen o tři až čtyři procenta. Naproti tomu výdaje na potraviny a nealkoholické nápoje v roce 2007 meziročně vzrostly o 6,47 %, v roce 2008 o 8,17 % a v roce 2009 došlo výjimečně k meziročnímu poklesu o 1,55 %. Jelikož výdaje na potraviny v roce 2008 vrostly meziročně relativně více, než vzrostly meziročně celkové výdaje domácností, tak podíl výdajů na potraviny a nealkoholické nápoje musel automaticky vzrůst. Uvedený vývoj je následek různých preferencí, u nižších příjmových skupin možností rozpočtu a různého pohybu cen jak ve oddílu potravin, tak i v ostatních částech spotřeby.

Meziroční změna celkových výdajů domácností v % Tabulka č. 2

	Průměr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2007	11,73	14,62	8,18	9,68	13,48	12,62	11,91	9,16	17,05	12,55	10,55
2008	3,12	11,93	6,06	7,88	-0,55	6,09	-0,09	8,22	-3,25	2,76	-2,64
2009	3,77	-4,72	7,45	0,47	3,63	0,74	6,85	-0,19	5,77	5,86	10,19

Meziroční změna výdajů domácností na potraviny a nealkoholické nápoje v % Tabulka č. 3

	Průměr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2007	6,47	9,10	5,76	6,27	5,15	7,18	6,57	5,40	6,75	4,60	7,52
2008	8,17	9,17	13,16	10,62	8,10	9,75	5,36	7,88	1,79	10,03	5,17
2009	-1,55	-3,82	-3,81	-1,85	-3,99	-3,65	0,80	-0,94	3,13	-0,62	1,06

Jak je z tabulek vidět, ačkoliv se meziroční nárůsty celkových výdajů i výdajů na potraviny a nealkoholické nápoje mění u jednotlivých příjmových kategorií různě, mají společný charakter. U všech dochází v roce 2007 k výraznému meziročnímu nárůstu celkových výdajů, přičemž v dalších dvou sledovaných letech je meziroční nárůst většinou výrazně menší, v některých případech dochází i k poklesu, a to hlavně u kategorie osmé a desáté. Oproti tomu výdaje na potraviny a nealkoholické nápoje v roce 2008 meziročně rostly více než v roce 2007. V roce 2009 došlo u většiny kategorií k meziročnímu poklesu, proto při výše uvedeném meziročním růstu celkových výdajů se podíl výdajů na potraviny a nealkoholické nápoje k celkovým výdajům opět snížil.

4.1.3. Zastoupení hlavních druhů potravin dle CZ-COICOP

Potraviny a nealkoholické nápoje dle metodiky CZ-COICOP můžeme rozdělit do několika tříd. Jedná se o pekárenské výrobky, obiloviny, maso, ryby, mléko, sýry, vejce, oleje a tuky, ovoce, zelenina, brambory, cukr, marmeláda, med, čokoláda, cukrovinky, potravinářské výrobky a přípravky. Samozřejmě z výživového hlediska se vždy o potraviny nejedná, ale v rámci této klasifikace se tyto výrobky za ně považují. Dále káva, čaj, kakao a minerální vody, nealkoholické nápoje a šťávy.

Oddíl potravin a nealkoholických nápojů dle metodiky CZ-COICOP Tabulka č. 4

01	POTRAVINY A NEALKOHOLICKÉ NÁPOJE
01.1	Potraviny
01.1.1	Pekárenské výrobky, obiloviny
01.1.2	Maso
01.1.3	Ryby
01.1.4	Mléko, sýry, vejce
01.1.5	Oleje a tuky
01.1.6	Ovoce
01.1.7	Zelenina, brambory
01.1.8	Cukr, marmeláda, med, čokoláda, cukrovinky
01.1.9	Potravinářské výrobky a přípravky
01.2	Nealkoholické nápoje
01.2.1	Káva, čaj, kakao
01.2.2	Minerální vody, nealko nápoje a šťávy

Celkově domácnosti vydávaly největší procento za výrobky z třídy maso. Její podíl se ve sledovaném období pohyboval mezi 24 % a 26 % s mírně rostoucím trendem. Zajímavé je, že naopak třída výrobků ryby, kterou lze brát za substitut třídy maso, má nejnižší zastoupení ve vydání na potraviny a nealkoholické nápoje. Vydání na ryby zabírá pouhá 2 % až 3 % s nepatrně rostoucí tendencí, ačkoliv položky v této skupině obsažené obsahují nutričně hodnotnější látky. Tento jev můžeme přisoudit tradicím zakořeněným v naší kultuře a vysokým kilogramovým cenám ryb a rybích výrobků.

Druhá nejvíce zastoupená třída je mléko, sýry, vejce a třetí nejvíce zastoupená třída je pekárenské výrobky, obiloviny. Obě tyto třídy se pohybovaly mezi 16 % a 18 %, přičemž se jejich podíl výdajů na potravinách a nealkoholických nápojích vesměs neměnil. Výjimkou byl rok 2008, kdy se podíl výdajů u třídy pekárenské výrobky, obiloviny vychýlil o jeden procentní bod směrem nahoru. Obě třídy obsahují výrobky, které spadají mezi základní složky našeho jídelníčku. Druhou nejméně zastoupenou skupinou výrobků jsou potravinářské výrobky a přípravky. Důvodem je velmi nízká kilogramová spotřeba. Jejich výživová hodnota je zanedbatelná, ve většině případů nulová. Všechny třídy si svůj podíl na výdajích za potraviny a nealkoholické nápoje

během sledovaného období udržují, maximálně se vychylují do jednoho procentního bodu.

4.2. Podíly tříd výrobků u různých příjmových kategorií

V této kapitole se budu zabývat strukturou tříd potravin, výdaji na tyto třídy, naturální spotřebou a částkami, jaké domácnosti vydávaly za jednotku. Mezi tyto třídy patří maso, pekárenské výrobky, obiloviny, ryby, mléko, sýry, vejce, oleje a tuky, ovoce, zelenina, brambory, cukr, marmeláda, med, čokoláda, cukrovinky, potravinářské výrobky a přípravky. U některých druhů výrobků přiblížím, jak se jejich spotřeba vyvíjela.

4.2.1. Maso

Struktura třídy maso ve sledovaném období u průměrné domácnost v % Tabulka č. 5

	2006	2007	2008	2009
Maso	100,00	100,00	100,00	100,00
Maso vepřové	21,25	21,29	21,16	20,99
Maso hovězí	7,32	7,83	7,70	7,52
Ostatní masa a vnitřnosti	5,08	5,48	5,33	5,63
Uzenářské zboží	40,81	38,98	38,45	37,71
Konzervy, ostatní masné výrobky	4,95	4,85	5,55	5,47
Drůbež	20,59	21,57	21,82	22,68

Třída maso zaujímá ve spotřebních výdajích největší podíl. Jedná se o 24 až 26 %. Její podíl se v průběhu času nemění. Průměrná domácnost vydávala v roce 2006 na tuto třídu 4 847 Kč. Tyto výdaje v průběhu celého sledovaného období rostly až na 5 556 Kč v roce 2009. Skupina domácností s nejnižším příjmem vydávala na počátku sledovaného období 3 163 Kč, tedy o 2 965 Kč méně než skupina s nejvyšším příjmem. Ta vydávala 6 128 Kč. V celém sledovaném období docházelo k růstu výdajů na tuto třídu. U první příjmové skupiny vzrostly výdaje na 3 739 Kč, u skupiny s největším

příjmem na 7 187 Kč. U nejvyšší příjmové skupiny se zvýšily výdaje více, a tak se rozdíl mezi těmito krajními skupinami prohloubil. Průměrným výdajům se nejvíce přibližovala čtvrtá příjmová skupina.

V relativním vyjádření se podíl této třídy v průběhu sledovaného období výrazně neměnil. Napříč příjmovými skupinami lze vysledovat drobné rozdíly. Nejmenší podíl vydávaly domácnosti s nejnižším příjmem, tedy první skupina. Naopak největší podíl vydávaly skupiny s vyšším příjmem, a to skupina devátá a osmá. Rozdíly se v průběhu sledovaného období držely mezi 1,25 % a 3 %. Skupina s nejvyšším příjmem vydávala obdobný podíl jako skupina druhá a třetí, držela se zhruba půl procentního bodu pod průměrem. Samotná struktura výdajů na třídu maso se u jednotlivých příjmových skupin liší.

U výrobků z této třídy tvoří největší podíl u všech příjmových skupin uzenářské zboží s přibližně 39 %. V průběhu sledovaného období docházelo k jeho poklesu. Nejmenší úbytek podílu uzenářského zboží na mase měla pátá příjmová skupina a největší osmá skupina, která snížila podíl uzenin ve třídě Maso o 5,5 procentních bodů. Částky vydávané na uzenářské zboží ve sledovaném období od roku 2006 vzrostly průměrně napříč všemi skupinami o 5,9 %. Největší nárůst měla pátá a sedmá příjmová skupina o devět až deset procent. Kilogramová spotřeba byla v průměrné domácnosti v roce 2006 20,22 kg. V průběhu sledovaného období klesla na 19,52 kg. U domácností s nejnižším příjmem spotřeba klesala z 14,03 kg v roce 2006 na 13,87 kg v roce 2009. U nejvyšší příjmové skupiny byl pokles nevýrazný, a to z 24,05 kg v roce 2006 na 23,94 kg v roce 2009, přičemž v roce 2008 spotřebovaly 22,63 kg. Kilogramová spotřeba klesla u většiny příjmových skupin průměrně o 3 %. Vzrostla pouze u páté a sedmé skupiny. Čím vyšší příjmová skupina, tím je množství peněz vydávané na uzeniny zpravidla větší.

Částky vydávané za kilogram uzenářského zboží v Kč Tabulka č. 6

	Průměr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2006	97,8	92,2	96,1	93,3	92,8	95,2	96,8	101,0	101,5	103	107,0
2007	96,9	93,4	97,5	96,8	97	72,2	102,4	102,3	104,1	105,9	107,7
2008	105	99,3	102,9	99,3	102,2	104,1	105,7	107,6	106,6	111,5	116,3
2009	107	101,2	104,5	104,1	105,2	104,4	109	108,0	109	113,6	115

Z tabulky č. 6 je zřejmé, že vyšší příjmové skupiny spotřebovávají dražší a ve většině případů nejspíš kvalitnější produkty. Kvalitnější nemusí vždy znamenat nutričně hodnotnější, může se jednat i o výrobky s nízkým množstvím náhražkových komponent, jako je drůbeží separát či sója. Bylo by vhodné se zastavit u šesté a osmé příjmové skupiny. Tyto skupiny snížily svojí spotřebu v kilogramech uzenářského zboží za sledované období zhruba o 8 %, což v absolutních číslech znamená pokles spotřeby uzenin o 1,75 kg v případě šesté skupiny a v případě osmé skupiny o 1,9 kg, přičemž částky vydávané za uzenářské zboží vzrostly o 12,3 % (u osmé skupiny o 10,3 %), tedy přibližně o 12,2 Kč (u osmé skupiny o 10,6 Kč). K největšímu nárůstu ceny za kilogram došlo u čtvrté skupiny, a to o 12,4 Kč. Skupina, u které došlo k nejmenším změnám, byla skupina desátá. Zde podíl výdajů na uzenářské zboží k třídě maso poklesl v čase o 3,7 procentního bodu, což je o něco málo více než průměr. Kilogramová spotřeba se za celé sledované období výrazně neměnila, zato částka vydávaná za kilogram se zvýšila o 7 %, což můžeme přisoudit inflaci nebo volbě dražších variant výrobku.

U této třídy stojí za zmínku vývoj výdajů na hovězí maso. Průměrná domácnost na hovězí maso vydávala na začátku sledovaného období 355 Kč. Do roku 2009 výdaje narostly o 17,7 % na 418 Kč. Mezi výdaji jednotlivých skupin domácností se vyskytují značné rozdíly. Zatímco domácnosti s nejnižším příjmem vydávaly v roce 2006 168 Kč, domácnosti s nejvyššími příjmy vydávaly 546 Kč. I když u nejnižší příjmové skupiny rostly výdaje relativně více, na konci sledovaného období se rozdíl mezi těmito skupinami zvětšil. V roce 2009 vydávala nejnižší příjmová skupina domácností 230 Kč a skupina domácností s nejvyšším příjmem 656 Kč, tedy o 426 Kč více. U naturální spotřeby došlo k mírnému růstu. U průměrné domácnosti vzrostla spotřeba do roku

2009 o 0,27 kg na 3,23 kg. U domácností s nejnižším příjmem se spotřeba pohybovala od 1,39 kg v roce 2006 do 1,77 kg v roce 2009. Výjimkou byl rok 2008, kdy tyto domácnosti spotřebovávaly 2,36 kg. U domácností s nejvyšším příjmem byl nárůst v kilogramech podobný. V roce 2006 spotřebovávaly 4,25 kg a na konci sledovaného období 4,78 kg. Cena za kilogram vzrostla za celé sledované období u průměrné domácnosti o 7,9 %. V letech 2006 a 2007 se pohyboval rozdíl mezi nejvyšší a nejnižší příjmovou skupinou kolem 8 Kč, v následujícím roce vzrostl na přibližně 15 Kč a v posledním sledovaném roce díky růstu částky u nejnižší příjmové skupiny klesl na 7 Kč. V posledním sledovaném roce skupina domácností s nejnižším příjmem vydávala 130 Kč za kilogram a nejvyšší 137 Kč za kilogram. Důvodem, proč se částky vydávané na hovězí maso a naturální spotřeba u krajních příjmových skupin domácností stále vzdalovaly, by mohla být vyšší jednotková cena. Nižší příjmové skupiny spíše preferují masné výrobky a druhy masa s nižší jednotkovou cenou. Těmi mohou být například vepřové nebo drůbeží maso, kde je částka vydávaná za kilogram výrazně nižší. U vepřového masa se pohybovala kolem 90 Kč a u drůbežího dokonce kolem 70 Kč.

4.2.2. Ryby

Jako substitut masa by mohly sloužit ryby. Patří ale bohužel ke skupině s nejmenším podílem na výdajích. Jejich podíl je u průměrné domácnosti 2,5 %. Během sledovaného období podíl roste, ale pouze o desetiny procent za rok. Na začátku sledovaného období se jednalo o 2,37 %, což odpovídá 464 Kč. V roce 2009 šlo o 2,81 %, tj. o 624 Kč. Nejmenší podíl ryb na potravinách a nealkoholických nápojích měla skupina domácností s nejnižším příjmem s 2,12 % v roce 2006 až 2,7 % v roce 2009. Naopak největší podíl lze nalézt u nejvyšší příjmové skupiny. U této skupiny vzrostl za sledované období z 2,6 % až na 3,2%. V absolutních číslech to znamená, že nejnižší příjmová skupina vydávala za ryby od 293 Kč v roce 2006 do 422 Kč v roce 2009. U skupiny s nejvyšším příjmem výdaje vzrostly z 674 Kč v roce 2006 na 935 Kč v roce 2009. Zde je vidět, že rozpětí mezi příjmovými skupinami domácností se neustále zvětšuje. Čím je příjem domácnosti vyšší, tím je částka vydávaná na tuto třídu zpravidla vyšší. Naturální spotřeba ryb byla za sledované období u průměrné domácnosti kolem 5,5 kg. Přesná čísla ohledně kilogramové spotřeby nelze přesně určit, jelikož zdrojová

data pravděpodobně obsahují chybu. V tabulkách Statistického úřadu je uvedeno, že domácnosti s druhým nejvyšším příjmem spotřebovaly v roce 2007 17,3 kg, což odpovídá skoro trojnásobku spotřeby ostatních domácností. Zpravidla platí, že čím vyšší příjmová skupina domácností, tím více kilogramů ryb spotřebovávají. Nejnižší příjmová skupina spotřebovala na začátku sledovaného období 3,2 kg na osobu na rok. V dalších letech její spotřeba rostla ročně přibližně o 10 % na 4 kg. U nejvyšší příjmové skupiny se naturální spotřeba pohybovala od 6,2 kg v roce 2006 do 8,2 kg v roce 2009. Na počátku sledovaného období se rozpětí mezi výše zmíněnými příjmovými skupinami domácností rovnalo 3 kg, na konci sledovaného období už šlo o přibližně 4 kg. Nejvíce navýšila kilogramovou spotřebu právě nejnižší příjmová skupina. Nejméně čtvrtá příjmová skupina, u které prakticky za celé sledované období nedošlo ke změně.

Částky vydávané za jeden kilogram ryb v Kč Tabulka č. 7

	Průměr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2006	95,1	91,3	93,1	90,4	91,9	92,1	94,5	95,3	96,0	99,0	107,9
2007	84,2	96,7	97,7	95,8	95,4	96,9	100,0	101,1	99,3	Chyba	107,8
2008	105,3	100,3	102,7	100,2	103,9	102,7	106,4	106,3	107,7	112,6	111,7
2009	107,0	103,7	103,3	103,1	106,3	103,7	107,0	108,1	108,1	111,9	113,7

U poloviny domácností s nižším příjmem se částky vydávané za kilogram ryb příliš neměnily. Jak je uvedeno v tabulce, částky se pohybovaly mezi 95 Kč z roku 2006 po zhruba 105 Kč na konci sledovaného období. Největší částky za kilogram opět vydávala skupina domácností s nejvyšším příjmem.

Zajímavé je porovnání spotřeby ryb a uzenin. Tyto dvě skupiny výrobků stojí na opačných stranách pomyslného „nutričně hodnotového žebříčku“. Uzeniny působí na lidský organismus vesměs negativně. Obsahují větší množství soli a tuku, navíc při chybném zpracování mohou být obohaceny o zdravotně rizikové látky. Naproti tomu rybí maso je z výživového hlediska velmi cenné, slouží například jako zdroj bílkovin, minerálních látek a vitamínů. Částky vydávané za kilogram jsou totožné, liší se maximálně v jednotkách korun. U naturální spotřeby se objevují výrazné rozdíly. Naturální spotřeba uzenin je u průměrné domácnosti více jak trojnásobná oproti

naturální spotřebě ryb. Z toho lze odvodit, že hlavním důvodem nízké spotřeby rybiho masa není úroveň ceny, ale jiné faktory například kultura stravování nebo nízká senzorická atraktivnost ryb. Ačkoliv spotřeba uzenin ve sledovaném období klesala a spotřeba ryb rostla, nelze stále z výživového hlediska mluvit o vhodném stavu.

Třída ryby obsahuje dvě položky výrobků, a to ryby čerstvé, chlazené, mražené a ostatní ryby, rybí výrobky. Poměr jejich výdajů ve třídě ryby je přibližně 45 % ku 55 %, neustále roste význam položky ryby čerstvé, chlazené a mražené. V naturálních jednotkách se na začátku sledovaného období více spotřebovávaly ostatní ryby a rybí výrobky. V průběhu času se ale kilogramová spotřeba výrobků ryby čerstvé, chlazené a mražené zvýšila nad hodnotu druhé položky. Ceny za kilogram ostatních ryb a rybích výrobků se pohybují oproti rybám čerstvým, chlazeným a mraženým přibližně o 10 % výše. Domácnosti stále více preferují ryby čerstvé, chlazené a mražené před ostatními rybami a rybími výrobky. Čím vyšší je příjem domácnosti, tím více kilogramů domácnost spotřebovává a vydává více.

4.2.3. Pekárenské výrobky, obiloviny

Další třídou s výrazným podílem na spotřebě jsou pekárenské výrobky, obiloviny. Podíl spotřeby pekárenských výrobků, obilovin na potravinách a nealkoholických nápojích činil ve sledovaném období v průměru přibližně 16,7 %. V průběhu celého sledovaného období podíl každoročně rostl o maximálně 0,9 procentního bodu ročně. Rozdíly mezi jednotlivými skupinami domácností dosahují kolem 4 procentních bodů podílu na potravinách a nealkoholických nápojích.

V absolutních číslech průměrná domácnost vydávala od 3 215 Kč v roce 2006 do 3 690 Kč v roce 2009. V roce 2006 vydávaly domácnosti s nejnižším příjmem na tuto třídu 2 604 Kč a domácnosti s nejvyšším příjmem 3 812 Kč. K roku 2009 se výdaje zvýšily u domácností s nejnižšími příjmy na 2 920 Kč a u domácností s nejvyššími příjmy na 4 274 Kč. V absolutních částkách došlo tedy k nepatrnému nárůstu. Největší růst spotřebních výdajů na tuto třídu zaznamenala devátá příjmová skupina. Její spotřební výdaje na pekárenské výrobky, obiloviny byly v roce 2009 o 19,8 % vyšší než v na začátku sledovaného období tj. v roce 2006. Na druhou stranu nejmenší nárůst

spotřebních výdajů zaznamenala čtvrtá příjmová skupina, a to 9,7 %. Za zmínku stojí, že v roce 2008 vzrostly výdaje na tuto třídu průměrně o 21,5 %, například u druhé příjmové skupiny se jednalo až o 26,2 % oproti roku 2006.

Podíly jednotlivých druhů výrobků na třídu pekárenské výroby u průměrné domácnosti v % Tabulka č. 8

	2 006	2 007	2 008	2 009
Pekárenské výrobky, obiloviny	100	100	100	100
Chléb	23,42	23,82	24,14	24,07
Pečivo běžné	24,57	24,69	25,70	23,77
Pečivo jemné	13,19	12,97	12,60	13,17
Pečivo trvanlivé	19,13	17,95	16,74	17,62
Mouka pšeničná	3,64	4,19	4,79	4,09
Těstoviny	4,01	4,04	4,07	4,42
Ostatní výrobky z obilovin	9,33	9,42	8,91	9,49
Rýže	2,74	2,91	3,05	3,39

Jak je z výše uvedené tabulky zřejmé, necelou polovinu spotřebních výdajů na tuto třídu vydávají domácnosti za chléb a pečivo běžné. U nižších příjmových skupin se podíl spotřeby u těchto produktů na pekárenských výrobcích pohybuje dohromady kolem 47 %. S rostoucím příjmem tento podíl klesá. Mezi takzvané běžné pečivo se počítá například veka, dalať, rohlík, houska nebo bageta. Mezi druhy výrobků lze pozorovat rozdíly. Zatím co u nejnižší příjmové kategorie tvořily spotřební výdaje na pečivo běžné průměrně 28,2 % za sledované období, u kategorie domácností s nejvyšším příjmem činil podíl pečiva běžného na třídě pekárenské výroby, obiloviny pouze 22,1 %. Se zvyšujícím se příjmem tento podíl klesá. Nejnižší příjmová skupina spotřebovala v jednotkách průměrně 18,3 kg za sledované období, přičemž spotřeba neustále klesala až na 88,6 % kilogramové spotřeby roku 2006. Nejvyšší příjmová skupina spotřebovala průměrně 19,4 kg za sledované období, což je o 7 % více než první skupina. Tento rozdíl může představovat například 26 rohlíků na osobu na rok. Na rozdíl od nejnižší příjmové skupiny zde nedocházelo k postupnému poklesu spotřeby. V roce 2007 spotřeba u nejvyšší příjmové skupiny klesla o 1,7 kg, v dalších letech spíše kolísala. Nejvíce kilogramů spotřebovala devátá příjmová skupina, a to 20,8 kg. Spotřební výdaje na pečivo běžné v průměru u všech domácností rostly. Za celé

sledované období vzrostly o 11 % oproti roku 2006. V roce 2008 byl nárůst 27 % oproti roku 2006, u páté skupiny se jednalo dokonce o 37%. Největší zvýšení spotřebních výdajů za celé sledované období zaznamenala druhá příjmová skupina se 17,4 % a nejmenší s 6 % osmá příjmová skupina.

Změny výdajů na pečivo běžné oproti roku 2006 v % Tabulka č. 9

	Průměr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2007	7,47	10,74	8,47	3,86	8,28	10,48	7,61	6,37	6,09	9,71	2,03
2008	27,09	30,44	33,89	17,54	32,86	36,96	24,49	23,70	15,06	31,06	25,15
2009	11,01	6,89	17,36	6,34	10,87	9,83	15,10	9,55	6,09	19,66	10,01

Změny naturální spotřeby na pečivo běžné oproti roku 2006 v % Tabulka č. 10

	Průměr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2007	-4,49	-1,37	-3,34	-6,61	-3,16	-2,38	-4,31	-5,89	-6,03	-4,97	-8,13
2008	-5,12	-4,72	1,01	-12,12	0,65	1,73	-7,01	-6,30	-15,04	-3,10	-6,13
2009	-5,76	-11,43	0,69	-7,04	-3,71	-5,74	-3,82	-4,42	-11,16	-1,36	-7,93

V tabulkách číslo 9 a 10 je vidět, že zatím co naturální spotřeba v průběhu celého sledovaného období u většiny příjmových kategorií klesala, spotřební výdaje na tento druh pečárenských výrobků rostly. Na základě těchto informací lze odvodit, že rostla částka, kterou domácnosti vydávaly za 1 kg těchto výrobků. Za celé sledované období vzrostla u průměrné domácnosti o 17 % od roku 2006, a to na 45,4 Kč z 38,5 Kč. Výjimku tvořil rok 2008, kdy cena za kilogram vzrostla u průměrné domácnosti o 34 % na 51,6 Kč. Meziročně v roce 2009 došlo k poklesu o 12 %. Nejvíce vrostly výdaje na jeden kilogram u první a deváté příjmové skupiny, a to o 20 až 21 %, za celé sledované období. U první příjmové skupiny se jednalo o zvýšení z 36,8 Kč v roce 2006 na 44,5 Kč v roce 2009. Nejméně se zvýšila cena za kilogram pečiva běžného u třetí příjmové skupiny, která na konci sledovaného období vydávala na spotřebu jednoho kilogramu 44 Kč.

Nejmenší podíl na výdajích na pečárenské výrobky, obiloviny má rýže. Její podíl na třídě pečárenské výrobky, obiloviny byl za celé sledované období 3 %. Od roku 2006

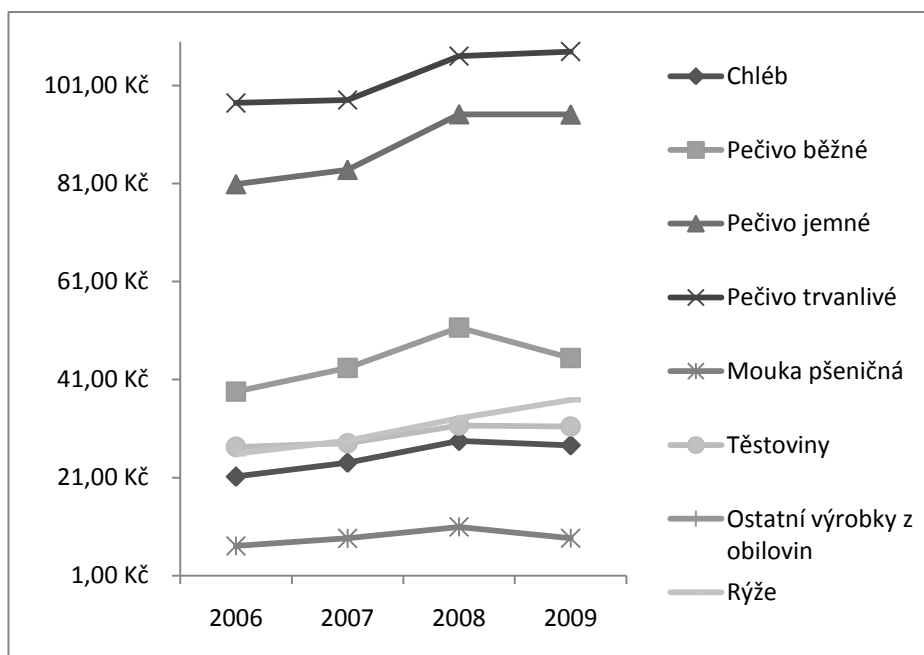
až do roku 2009 podíl na spotřebě pekárenských výrobků, obilovin stoupal. V absolutních hodnotách se spotřební výdaje na rýži v průměru všech domácností za sledované čtyři roky pohybovaly kolem 108 Kč na osobu na rok. To je o 772 Kč méně než domácnosti vydávaly na pečivo běžné. Největší růst výdajů na rýži zaznamenala desátá skupina, která zvýšila své výdaje na tento druh výrobků o 62 % za celé sledované období, meziročně v roce 2007 o 22 %, v roce 2008 o 13 % a v roce 2009 o 17 %. U páté příjmové skupiny se výdaje vyvíjely poněkud nestandardně. V roce 2007 došlo k poklesu o 6 %, ale vzápětí další rok se výdaje zvýšily oproti roku 2006 o 53 %, což je meziročně 63 %. Nejmenší nárůst se projevil u čtvrté skupiny. Zde došlo ke změně o 21 % oproti roku 2006, to znamená o 21 Kč za sledované období. I zde platí, že čím nižší příjmová skupina, tím méně domácnost vydává na tento druh potravin. Jde pro ni o relativně drahou potravinu. V roce 2006 činil rozdíl ve vydání za rýži mezi nejnižší a nejvyšší příjmovou skupinou 27 Kč, v roce 2009 se už jednalo o 51 Kč. Na tomto příkladu lze demonstrovat, jak se rozdíly mezi výdaji jednotlivých domácností rozcházely. Kilogramová spotřeba rýže se za celé sledované období napříč všemi příjmovými kategoriemi pohybovala kolem 3,5 kg. Vývoj nebyl ani rostoucí ani klesající. Naturální spotřeba se měnila v řádech jednotek procentních bodů. Největší množství rýže se spotřebovávalo v průměru za sledované období u domácností desáté příjmové kategorie, nejméně naopak v domácnostech s nejnižšími příjmy. Rozdíl mezi nimi byl 750 g na osobu na rok. Naturální spotřeba se měnila napříč příjmovými kategoriemi i v čase nahodile. Nelze říci, že by domácnosti s vyššími příjmy spotřebovávaly větší množství než s nižšími příjmy. Rozdíly v kilogramové ceně jsou velmi nízké, což svědčí o tom, že na trhu nejsou výrobky širokého cenového spektra v závislosti na kvalitě nebo úpravě - obohacená vitamíny, předvařená apod. nebo obchod těmto vlastnostem nevěnuje pozornost v ceně.

Částka vydávaná za kilogram rýže u všech příjmových kategorií v Kč Tabulka č. 11

	Průměr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2006	26	25	26	25	27	25	24	25	27	27	31
2007	29	27	29	27	26	27	29	29	29	32	30
2008	33	32	34	34	32	31	33	33	33	35	37
2009	37	36	38	36	38	35	37	36	37	37	40

Z tabulky č. 11 lze vyčíst, jak se měnila částka vydávaná domácnostmi různých příjmových kategorií v čase. Průměrná domácnost vydávala na kilogram v roce 2006 26 Kč. V následujících letech tato částka rostla meziročně nejprve o 10 %, v roce 2008 o 16 % a v posledním sledovaném roce o 11 %. Celkově tak za celé sledované období vzrostla o 42,2% z 26 Kč na 37 Kč. Největší zvýšení vydávané částky za kilogram za celé sledované období bylo zaznamenáno u šesté skupiny. Jednalo se o 55 % oproti roku 2006. U desáté příjmové skupiny vzrostla částka nejméně, a to o 31 %.

Vývoj částek vydávaných na produkty třídy pekárenské výrobky, obiloviny v Kč Graf č. 2

4.2.4. Třída Mléko, sýry, vejce

Na výdajích domácností na potraviny a nealkoholické nápoje se výrazně podílí třída mléko, sýry, vejce. Její podíl se u průměrné domácnosti po celé sledované období pohyboval kolem 17,8 %. Vesměs větší podíl této třídy na potravinách a nealkoholických nápojích nalezneme u domácností s nižším příjmem. Na začátku sledovaného období vydávala průměrná domácnost 3 480 Kč, do roku 2009 tato částka

vzrostla na 3 936 Kč. Nejméně vydávaly na tuto třídu domácnosti s nejnižším příjmem, a to od 2 699 Kč v roce 2006 do 3 031 Kč v roce 2009. U domácností s nejvyšším příjmem činily výdaje na počátku sledovaného období 4 549 Kč a na konci 5 184 Kč. Platí, že s rostoucím příjmem, roste i částka vydávaná na tuto třídu. V čase částka neustále rostla, výjimku tvořil pouze rok 2009, kdy poklesla meziročně v průměru o 4 %. Rozpětí se mezi domácnostmi s nejnižším příjmem také neustále zvětšovalo. Na konci sledovaného období už se jednalo o přibližně 2150 Kč, kdežto na začátku o 800 Kč méně. Naturální spotřebu této třídy nelze přesně vyjádřit, jelikož každá z položek třídy mléko, sýry, vejce je evidována v jiných jednotkách.

Například mléko je evidováno v litrech. Výdaje na mléko v letech 2007 a 2008 rostly, v roce 2009 se však vrátily přibližně na hodnotu z roku 2006. Nejvíce poklesly výdaje v roce 2009 u šesté příjmové kategorie. U nejvyšší příjmové kategorie byl jako u jediné zaznamenán nárůst výdajů na mléko, a to o 7,3 % tedy o 47 Kč. Naturální spotřeba se v průběhu sledovaného období neměnila, vychylovala se pouze v jednotkách procentních bodů. Největší nárůst byl zaznamenán u desáté skupiny, která v roce 2009 spotřebovala o 8,5 % více než v roce 2006. Naopak největší pokles je evidován u šesté příjmové skupiny domácností.

Naturální spotřeba mléka v litrech Tabulka č. 12

	Průměr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2006	57,41	53,31	54,91	58,91	62,21	58,01	59,31	58,21	59,71	56,21	55,71
2007	55,11	52,11	50,81	63,61	59,51	55,71	55,71	51,41	53,81	53,81	56,31
2008	56,31	54,61	55,11	60,81	57,51	57,11	56,71	54,31	56,11	55,81	56,21
2009	58,51	54,31	58,21	59,41	60,91	61,11	57,41	57,21	59,91	59,21	60,41

Částka vydávaná za litr mléka do roku 2008 u průměrné domácnosti vzrostla z 11,1 Kč na 13,4 Kč. V posledním sledovaném roce klesla na 10,7 Kč. Mezi příjmovými skupinami domácností výrazné rozdíly nejsou, liší se pouze o přibližně 1 Kč. Na trhu sice existují dražší variace mléka jako například mléko čerstvé nebo biomléko, ale spotřebitelé je pravděpodobně výrazně neakceptují.

4.2.5. Třída Oleje a tuky

Podíl třídy oleje a tuky se v čase nemění, u průměrné domácnosti se pohybuje kolem 4,3 %. Podíl byl u všech příjmových kategorií obdobný, s vzrůstajícím příjmem domácnosti nepatrně klesal. Vydávané částky se poměrně lišily. V roce 2006 domácnosti s nejnižším příjmem vydávaly 567 Kč a domácnosti s nejvyšším příjmem 957 Kč. Rozdíl mezi nimi činil 390 Kč. V roce 2009 rozpětí mezi nejnižší a nejvyšší příjmovou skupinou činilo 456 Kč, což znamená, že domácnosti s nejvyšším příjmem vydávaly na oleje a tuky zhruba o 70 % více.

Ze třídy Oleje a tuky domácnosti nejvíce vydávaly za máslo, jednalo se až o 40 % výdajů na tuto třídu. V absolutních číslech šlo o 338 Kč v roce 2006 až 380 v roce 2009 u průměrné domácnosti za celé sledované období. Částka skokově narostla o 11 % v roce 2007, v dalších letech rostla jen nepatrně. Nejvíce vzrostla u třetí příjmové skupiny, naopak nejméně u čtvrté příjmové skupiny domácností. Průměrná spotřeba v kilogramech se každým rokem u průměrné domácnosti zvyšovala, ale jen o desetiny kilogramů. Nejnižší příjmová skupina domácností spotřebovávala výrazně méně než ostatní. Například na konci sledovaného období spotřebovávala 3,1 kg, přičemž ostatní domácnosti se pohybovaly mezi 4 a 5,4 kg. Částka, kterou domácnosti vydávaly za kilogram másla, se napříč domácnostmi významně neliší. Až na výjimky. V roce 2009, kdy se částka vydávaná za kilogram pohybovala kolem 90 Kč, tak desátá příjmová skupina domácností vydávala pouze 80 Kč za kilogram. Tento jev lze vysvětlit různou cenovou úrovní nákupu v různých článcích obchodu (supermarkety, malé obchody). Co se týče vývoje v čase, pro rok 2007 a 2008 se částka vydávaná průměrnou domácností zvýšila o 8 %. Na konci sledovaného období se však dostala na hodnotu z roku 2006.

Naturální spotřeba másla v kg Tabulka č. 13

	Průměr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2006	4,1	2,7	3,6	4,0	4,5	4,9	4,7	4,4	4,4	4,3	4,9
2007	4,2	2,7	3,5	4,2	4,6	4,9	4,4	4,5	4,7	4,5	5,9
2008	4,4	2,8	4,0	4,9	4,8	4,9	4,5	4,8	4,5	4,7	5,1
2009	4,7	3,2	3,9	5,3	4,8	5,3	4,9	4,8	5,1	5,5	5,4

V této třídě bych se ještě zastavil u produktů vepřové sádlo a slanina. Zde lze spatřit mezi příjmovými skupinami značné rozdíly. Celková vydávaná částka za vepřové sádlo a slaninu u třech nejnižších příjmových skupin vzrostla za celé sledované období o přibližně 24 %, u druhé příjmové skupiny domácností se například v roce 2008 jednalo o navýšení o 72 % oproti roku 2006, v dalším roce tudíž došlo k poklesu. Ač se tyto hodnoty zdají být výrazné, v absolutních částkách se jedná pouze o jednotky korun. Naturální spotřeba se výrazně nemění. K většímu nárůstu spotřeby vepřového sádla a slaniny došlo pouze u šesté příjmové skupiny, a to o 47 %. U poloviny příjmových skupin během sledovaného období docházelo k poklesu spotřeby. Naturální spotřeba odpovídala na konci sledovaného období jednomu kilogramu. Vyšší příjmové skupiny sice spotřebovávaly více, ale jednalo se pouze o desetiny kilogramu.

4.2.6. Třída Ovoce

Další třída zabírající přibližně 6 % výdajů na produkty z oddílu potravin a nealkoholické nápoje se nazývá ovoce. Podíl výdajů na ovoce je u nižších příjmových skupin v průběhu času stálý, u vyšších mírně roste. U této třídy se vyskytují výrazné rozdíly ve výdajích na její spotřebu. Zatímco skupina domácností s nejnižším příjmem zvýšila své výdaje na produkty této třídy ze 775 Kč v roce 2006 na 899 Kč v roce 2009, skupina domácností s nejvyšším příjmem zvýšila výdaje z 1 777 Kč v roce 2006 na 2 160 Kč v roce 2009. To znamená, že skupina domácností s nejvyšším příjmem vydává za ovoce více jak dvojnásobek. To může být dáno stále se rozšiřujícím sortimentem ovoce ve vyšších cenových relacích. Největší část výdajů za ovoce vydávají domácnosti na peckoviny a bobuloviny a citrusy.

Za peckoviny a bobuloviny průměrná domácnost vydávala kolem 300 Kč. Výdaje se u průměrné domácnosti za celé sledované období zvýšily o 12 %. K největšímu nárůstu došlo u sedmé příjmové skupiny, a to o 20 %, k nejmenšímu u deváté skupiny domácností. Naturální spotřeba peckovin a bobulovin průměrně vzrostla o 11 %, tj. z 8,3 kg na 9,2 kg. V roce 2007 došlo k propadu spotřeby průměrně o 11 %. Například u šesté příjmové skupiny domácností došlo v tomto roce k poklesu o 19 % oproti roku 2006.

Naturální spotřeba peckovin a bobulovin v kg Tabulka č. 14

	Průměr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2006	8,3	4,5	6,3	6,8	8,6	7,7	10,2	8,8	10,1	10,3	13,6
2007	11,7	7,5	9,3	9,9	11,2	13,1	12,7	13,4	13,9	13,7	16,3
2008	8,4	5,1	6,4	8,2	8,5	8,5	9,0	9,3	9,1	10,9	12,5
2009	9,2	4,9	6,7	8,4	9,5	8,5	10,5	10,9	11,3	10,9	14,5

Z tabulky č. 14 je jasné, že čím vyšší příjem domácnost má, tím více kilogramů spotřebovává, obdobně jako u jiných produktů. Částka vydávaná za kilogram peckovin a bobulovin se v roce 2007 zvýšila u průměrné domácnosti o 11 %, nejvíce se zvýšila u šesté a deváté příjmové skupiny – shodně o 18 %. U páté příjmové skupiny domácností se nezměnila. V dalším roce došlo k meziročnímu navýšení v jednotkách procent. V posledním sledovaném roce došlo k meziročnímu poklesu vydávané částky za kilogram o 11 %, což znamená o 1,5 % více než v roce 2006. Rozdíly mezi příjmovými skupinami byly nepatrné. Nejnižší příjmová skupina vydávala 34,2 Kč za kilogram, nejvyšší 36,8 Kč za kilogram.

4.2.7. Třída Zelenina, brambory

Obdobný podíl na oddílu potravin a nealkoholické nápoje jako třída ovoce má i třída zelenina, brambory. Zelenina, brambory tvoří přibližně 7,5 %. Její podíl se ročně o desetiny procenta snižoval, částka stále nepatrně rostla. V roce 2006 vydávaly domácnosti s nejnižším příjmem 994 Kč a domácnosti s nejvyšším příjmem 1 992 Kč.

Na konci sledovaného období vydávala nejvíce nejvyšší příjmová skupina, a to 2 303 Kč, což byl zhruba dvojnásobek vydávané částky nejnižší skupiny.

Největší část výdajů na tuto třídu tvořily výdaje na plodovou zeleninu tj. rajčata, papriky, okurky aj. Své výdaje na plodovou zeleninu nejvíce navýšila nejnižší příjmová skupina. Výdaje jí stouply z 252 Kč v roce 2006 na 312 Kč v roce 2009. Na nejvyšší úrovni však byly v roce 2008, kdy odpovídaly 333 Kč. K nejmenším změnám docházelo u šesté příjmové skupiny domácností, která za celé sledované období navýšila výdaje na plodovou zeleninu o jedno procento na 487 Kč, tedy o 6 Kč oproti roku 2006. Naturální spotřeba v roce 2007 klesla v průměru o 3,8 %, nejvíce u šesté skupiny, a to o necelých 20 %. Na konci sledovaného období vzrostla o 9,5 % oproti roku 2006, pokles byl zaznamenán pouze u již zmíněné šesté skupiny. Můžeme zde vysledovat poměrně velké rozpětí. Nejvyšší skupina každoročně spotřebovávala více jak dvojnásobek toho, co nejnižší příjmová skupina domácností. Například v roce 2009 první skupina spotřebovala 9,6 kg a desátá 22,6 kg. Může to být dáno tím, že pro domácnosti s nižšími příjmy je jednotková cena plodové zeleniny relativně vyšší. Průměrná domácnost vydávala za kilogram v roce 2006 31,7 Kč, v dalších letech o jednotky korun více. Částka vydávaná za kilogram se držela na podobné úrovni jako u výše zmíněných peckovin a bobulovin. I její změny byly obdobné.

4.2.8. Třída Cukr, marmeláda, med, čokoláda, cukroviny

Další třída se jmenuje cukr, marmeláda, med, čokoláda, cukrovinky. Její podíl na potravinách a nealkoholických nápojích dosahuje necelých 7 %. Během sledovaného období nepatrně klesá. Průměrná domácnost vydávala na tuto třídu 1 352 Kč v roce 2006, ve sledovaném období výdaje vzrostly na 1 498 Kč. Rozdíly mezi třídami se pohybují v řádech desetin procent. V průměru se zvýšily o 10 % za celé sledované období. Nejvíce se zvýšily u deváté příjmové skupiny domácností, a to z 1 570 Kč na 1 821 Kč. Rozpětí mezi domácnostmi s nejnižším a nejvyšším příjmem se celé sledované období pohybovalo mezi 900 Kč až 1 000 Kč.

Největší část z výdajů na tuto třídu plynula na čokoládu a čokoládové výrobky. Jejich podíl s rostoucím příjmem rostl. Na začátku sledovaného období domácnosti

s nejnižším příjmem vydávaly na čokoládu a čokoládové výrobky 302 Kč a na konci 378 Kč, kdežto domácnosti s nejvyšším příjmem vydávaly v roce 2006 822 Kč a v roce 2009 831 Kč. Navýšení u desáté skupiny bylo zanedbatelné. Částka vydávaná za kilogram se ve sledovaném období buď neměnila, nebo u některých skupin domácností docházelo k růstu v řádech jednotek korun. Opačný vývoj byl zaznamenán u cukru. Jeho podíl na této třídě neustále klesal, stejně tak klesala částka za něj vydávaná. Nejvíce u šesté skupiny, a to o 26 %. V absolutních číslech to znamená, že šestá příjmová skupina domácností snížila výdaje na cukr z 311 Kč v roce 2006 na 229 Kč v roce 2009. Pokles byl postupný. Rozpětí mezi nejnižší a nejvyšší příjmovou skupinou se vyvíjelo velmi nahodile. V prvním sledovaném roce se jednalo o 48 Kč, v dalším 84 Kč, v roce 2008 1 Kč a na konci sledovaného období 50 Kč. Naturální spotřeba se nejvíce zvýšila u první a druhé příjmové skupiny v roce 2008, a to o 35 % oproti roku 2006. U většiny příjmových skupin došlo k nárůstu průměrně o 13 %, jen šestá skupina zaznamenala pokles o 6 %.

Naturální spotřeba cukru v kg Tabulka č. 15

	Průměr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2006	12,8	9,9	10,5	14,0	14,1	16,4	15,4	12,6	12,6	11,9	12,1
2007	13,9	10,8	11,7	16,8	13,7	15,6	14,7	13,1	15,8	14,0	15,1
2008	14,4	13,4	14,2	14,2	16,2	18,6	14,1	14,3	13,4	12,5	13,1
2009	14,5	11,3	12,0	16,4	16,7	17,6	14,4	14,4	15,6	14,1	14,4

V tabulce č. 15 je znázorněn vývoj naturální spotřeby cukru. Největší množství spotřebovala třetí až pátá skupina. Částka vydávaná za kilogram se stále snižovala. Na konci sledovaného období se pohybovala o 21 % níže, než v roce 2006. U všech příjmových skupin klesala podobně, tedy přibližně z 20 Kč na 16 Kč.

4.2.9. Třída Potravinářské výrobky a přípravky

Výdaje na třídu potravinářské výrobky a přípravky se podílely u všech příjmových skupin přibližně shodně kolem 3,5 %. Během celého sledovaného období došlo u průměrné domácnosti k nárůstu ze 710 Kč na 814 Kč. Jako u valné většiny výrobků i zde platí, že skupiny domácností s vyšším příjmem vydávají více. Rozpětí mezi

extrémními skupinami domácností bylo přibližně 500 Kč v každém sledovaném roce. Původ tohoto rozpětí můžeme přisoudit široké nabídce produktů v různých cenových relacích. U produktů této třídy není sledována naturální spotřeba, proto nelze určit, kolik kilogramů která příjmová skupina spotřebovala ani za jaké částky nakupovaly.

4.2.10. Skupina Nealkoholické nápoje

Další dvě třídy spadají do skupiny nealkoholické nápoje. Jedná se o třídy káva, čaj, kakao a minerální vody, nealko nápoje a šťávy. Dohromady tvořily přibližně 10 % výdajů na potraviny a nealkoholické nápoje. Na třídu káva, čaj, kakao vydávala průměrná domácnost 3,7 % z celkových výdajů na potraviny a nealkoholické nápoje, což znamenalo u průměrné domácnosti 702 Kč v roce 2006 až 857 Kč v roce 2009. Částka narůstala u všech skupin průměrně o 22 %, nejvíce u šesté skupiny, a to o 31 %. Ta zvýšila své výdaje ze 718 Kč v roce 2006 na 946 Kč v roce 2009. Nejméně vydávala skupina domácností s nejnižšími příjmy, nejvíce domácnosti s nejvyššími příjmy. Nejvyšší příjmová skupina vydávala přibližně dvojnásobek toho, co nejnižší příjmová skupina. Největší část výdajů na tuto třídu vydávaly za kávu. Výdaje na kávu do roku 2008 rostly, v roce 2009 zůstaly na hodnotách z roku 2008. Na konci sledovaného období vydávala skupina domácností s nejnižším příjmem 303 Kč. S rostoucím příjmem vydání na kávu rostlo, přičemž desátá skupina vydávala už 727 Kč. Naturální spotřeba ani jednotková cena opět nelze určit, jelikož množství nebylo sledováno.

Druhá třída ze skupiny nealkoholické nápoje se nazývá minerální vody, nealko nápoje a šťávy. Více jak polovina výdajů na tuto třídu připadala na minerální a stolní vody. U první příjmové skupiny domácností se jednalo jen o 40 až 45 % s rostoucím vývojem za celé sledované období. Většina skupin podíl snižovala. Vliv na pokles může mít větší informovanost lidí ohledně rozdílu kvality mezi vodou balenou a vodou z kohoutku. Na počátku sledovaného období vydávala skupina domácností s nejnižším příjmem 344 Kč, na konci šlo o 418 Kč. U nejvyšší příjmové skupiny domácností se jednalo o změnu z 961 Kč na 950 Kč, tedy o pokles. Většina domácností vydávala nejvíce v roce 2008 vyjma desáté skupiny. Ta nejvíce vydávala v roce 2007.

Naturální spotřeba minerálních vod v litrech Tabulka č. 16

	Průměr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2006	110,3	58,2	91,3	101,0	110,9	118,7	123,2	118,8	130,6	149,0	149,1
2007	107,6	70,6	81,6	92,0	113,9	114,2	112,9	124,4	130,4	131,8	143,8
2008	102,9	65,8	83,6	93,1	109,1	106,3	108,6	117,6	117,9	133,3	126,4
2009	96,9	64,0	85,6	87,0	95,4	100,6	98,0	109,7	111,1	117,2	131,6

Spotřebovávané množství u většiny domácností klesalo. Výjimku tvořily pouze domácnosti s nejnižším příjmem, které navýšily spotřebu o 10 %. V průměru došlo k poklesu o 14 litrů, u šesté skupiny dokonce o 25 l. Částka vydávaná za jeden litr se po celé sledované období pohybovala mezi šesti a sedmi korunami napříč všemi příjmovými kategoriemi. Rozdíly mezi nimi byly maximálně 60 haléřů. Je to dáno tím, že sortiment na trhu nemá příliš velké cenové rozpětí.

5. Závěr

Domácnosti vydávají své peníze za různé druhy statků a služeb. Ve výdajích jsou omezovány svým rozpočtem. Pro domácnost je velmi problematické mít větší výdaje než příjmy. Výdaje na potraviny a nealkoholické nápoje jsou důležitou složkou celkových výdajů domácností. Nelze je eliminovat, je možné je pouze redukovat. Potraviny a nealkoholické nápoje se podílejí na celkovém vydání domácností v průměru přibližně osmnácti procenty. Je důležité zmínit, že v těchto 18 % nejsou započítány výdaje na veřejné stravování například v restauracích nebo v jídelnách. Pokud by tomu tak bylo, podíl by byl o několik procent vyšší. Domácnosti s nižším příjmem vydávají větší část celkových výdajů na potraviny a nealkoholické nápoje než domácnosti s vyšším příjmem. Rozdíl mezi domácnostmi dosahuje až 10 procentních bodů. Se vzrůstajícím příjmem domácnosti tento podíl klesá. V absolutních částkách ale vydávají více vyšší příjmové skupiny. Průměrná domácnost vydávala na potraviny a nealkoholické nápoje od 19 598 Kč v roce 2006 do 22 222 v roce 2009 na osobu na rok. Zatímco skupina domácností s nejnižšími příjmy vydávala v roce 2006

13 818 Kč a skupina s nejvyššími příjmy 25 449 Kč, tak v roce 2009 se u domácností s nejnižšími příjmy jednalo o 15 828 Kč, u domácností s nejvyšším příjmem o 29 081 Kč, tedy přibližně dvojnásobek. Platí, že s rostoucím příjmem roste i vydávaná částka za potraviny a nealkoholické nápoje. Z toho lze odvodit, že rozdíly ve výdajích mezi těmito krajními skupinami domácností se stále zvětšují. V roce 2006 šlo o rozdíl 11 631 Kč, v roce 2009 už o rozdíl 13 253 Kč na osobu na rok. Výdaje ostatních příjmových skupin se pohybovaly mezi těmito hodnotami. Částka vydávaná na potraviny a nealkoholické nápoje průměrně meziročně rostla o 5 %.

Vyšší příjmové skupiny domácností směřují své výdaje ve větší míře na maso než domácnosti s nižším příjmem. Nejvyšší skupina vydává za maso přibližně dvojnásobek toho, co skupina s nejnižším příjmem. V průběhu sledovaného období domácnosti stále méně preferují uzenářské zboží a více se orientují na jiné masné produkty, mezi které patří například hovězí maso. Naturální spotřeba hovězího masa po celé sledované období nepatrně roste, mezi příjmovými skupinami domácností se velmi liší. Domácnosti s nejnižším příjmem spotřebovávaly průměrně 1,9 kg hovězího masa a skupina domácností s nejvyšším příjmem 4,6 kg. I přes takto výrazné rozdíly mezi naturální spotřebou je částka vydávaná za kilogram podobná, pohybovala se kolem 125 Kč za kg. Může to být tím, že nízko příjmové domácnosti neakceptují cenu a dávají přednost substitutům s nižší kilogramovou cenou jako je drůbež nebo vepřové maso. Podobné chování domácností lze vidět i u produktů tříd ovoce a zelenina, brambory, ale v menším měřítku. Za substitut masa by se také daly považovat ryby. Ryby patří ke skupině s nejmenším podílem na výdajích. U ryb dochází v čase k nárůstu preference, a to především u domácností s vyšším příjmem. Výdaje na ryby vzrostly za celé sledované období u průměrné domácnosti o 19 %. Stále více rostly výdaje vydávané na ryby čerstvé a chlazené. Cena za kilogram se pohybovala na podobné úrovni jako u uzenářského zboží. I přesto je naturální spotřeba uzenin více jak třikrát větší než ryb. Další třídou, s výrazným podílem výdajů na spotřebu byly pekárenské výrobky a obiloviny. S rostoucím příjmem tento podíl klesá. Největší část výdajů vydávaly domácnosti na běžné pečivo. Mezi takzvané běžné pečivo se počítá například veka, dalamánek, rohlík, houska nebo bageta. Naturální spotřeba, ani cena za kilogram

se napříč příjmovými skupinami domácností příliš nelišila. Příčinu můžeme nalézt v nabízeném sortimentu, kde chybí produkty v odlišných cenových relacích nebo v samotných produktech. Možná se na trhu nacházejí produkty v jiných cenových relacích, ale jejich užitek není k dané ceně adekvátní.

Obecně, vydávané částky většiny zboží napříč všemi třídami v čase rostou. Lze říci, že v absolutních číslech rychleji u domácností s vyšším příjmem. Naturální spotřeba také částečně následuje příjmy domácností. S rostoucím příjmem roste i naturální spotřeba. To, co jsem výše demonstroval na třídách maso a ryby lze zobecnit na valnou většinu výrobků z oddílu potravin a nealkoholických nápojů. S klesajícím příjmem roste význam produktů s nižší nutriční hodnotou, klesá naturální spotřeba i částka vydávaná za jednotku. Naopak roste význam výrobků považovaných za základní, jako jsou mléko chléb, pečivo běžné atp. S rostoucím příjmem roste význam produktů s lepšími nutričními vlastnostmi jako hovězí maso, ryby, ovoce nebo zelenina. Zvyšuje se i naturální spotřeba, klesá význam potravin považovaných za základní a roste význam potravin s vyšším stupněm zpracování, jako je sušené ovoce, cukrářské výrobky nebo ovocné a zeleninové šťávy. Dále platí, že s rostoucím příjmem roste i částka vydávaná za jednotku, tedy kilogram, litr atd.

6. Seznam literatury

¹PÁNEK, Jan; POKORNÝ, Jan; DOSTÁLOVÁ, Jana. *Základy výživy a výživová politika*. 1. vydání, Praha : Vydavatelství VŠCHT, 2007. 219 s. ISBN 978-80-7080-468-8

²SEGER, Jan; HINDLS, Richard. *Statistické metody v ekonomii*. 1. vydání, Praha : H&H, 1993. 445 s. ISBN 80-85787-26-1

³FRANK, Robert H. *Mikroekonomie a chování*. 1. vydání, Praha : Svoboda, 1995. 765 s. ISBN 80-205-0438-9

⁴LEA, S.E.G.; TARPY, R.M.; WELLEY, Paul. *Psychologie ekonomického chování*, Praha : Grada, 1994, 820 s. ISBN 80-85623-93-5

⁵SCHILLER, Bradley R. *Mikroekonomie*, 1. vydání, Brno : Computer Press, 2004. 404 s. ISBN 80-251-0109-6

⁶Vydání a spotřeba domácností podle výše příjmů pro roky 2006 až 2009, Statistika rodinných účtů, kód 3001, ČSÚ Praha

⁷KRÁL, Martin. *Excel VBA*, 1. Vydání, Brno : Computer Press, 2010. 504 s. ISBN 978-80-251-2358-4

⁸HES, Aleš; REGNEROVÁ, Marta; HRUBÁ, Daniela. *Obchodní nauka*, 5. vydání, Praha : ČZU, 2007. 290 s. ISBN 978-80213-1155-8

Internet:

⁹BUMAS, Lester O. *Http://books.google.com* [online]. 2008 [cit. 2011-03-11]. Intermediate microeconomics: neoclassical and factually-oriented models. Dostupné z WWW:

http://books.google.com/books?id=0CQhNexSo8YC&pg=PA87&lpg=PA87&dq=marginal+utility+invetor&source=bl&ots=13GBOU4L47&sig=xfwMEs8bIXq4jvKXqH3fNn0Vm14&hl=cs&ei=tZ7LSpmQJpeHsAa3hdSLAw&sa=X&oi=book_result&ct=result&resnum=1#v=onepage&q&f=false.

¹⁰*Http://www.thefreedictionary.com* [online]. 2009 [cit. 2011-03-11]. TheFreeDictionary. Dostupné z WWW: <<http://www.thefreedictionary.com/ceteris+paribus>>.

7. Seznam grafů a tabulek

Graf č.1 Podíl spotřeby potravin a nealkoholických nápojů k celkovému vydání v %

Graf č. 2 Vývoj částek vydávaných na produkty třídy pekárenské výrobky, obiloviny v Kč

Tabulka č. 1 Podíl spotřeby potravin a nealk. nápojů k celkovému vydání u všech příjmových skupin v %

Tabulka č. 2 Meziroční změna celkových výdajů domácností v %

Tabulka č. 3 Meziroční změna výdajů domácností na potraviny a nealkoholické nápoje v %

Tabulka č. 4 Oddíl potravin a nealkoholických nápojů dle metodiky CZ-COICOP

Tabulka č. 5 Struktura třídy maso ve sledovaném období u průměrné domácnosti v %

Tabulka č. 6 Částky vydávané za kilogram uzenářského zboží v Kč

Tabulka č. 7 Částky vydávané za jeden kilogram ryb v Kč

Tabulka č. 8 Podíly jednotlivých druhů výrobků na třídu pekárenské výrobky u průměrné domácnosti v %

Tabulka č. 9 Změny výdajů na pečivo běžné oproti roku 2006 v %

Tabulka č. 10 Změny naturální spotřeby na pečivo běžné oproti roku 2006 v %

Tabulka č. 11 Částka vydávaná za kilogram rýže u všech příjmových kategorií v Kč

Tabulka č. 12 Naturální spotřeba mléka v litrech

Tabulka č. 13 Naturální spotřeba másla v kg

Tabulka č. 14 Naturální spotřeba peckovin a bobulovin v kg

Tabulka č. 15 Naturální spotřeba cukru v kg

Tabulka č. 16 Naturální spotřeba minerálních vod v litrech

8. Seznam příloh

Příloha č. 2 Statistika rodinných účtů, výdaje domácností na potraviny a nealkoholické nápoje podle čistého peněžního příjmu na osobu – decily v roce 2006

Příloha č. 3 Statistika rodinných účtů, výdaje domácností na potraviny a nealkoholické nápoje podle čistého peněžního příjmu na osobu – decily v roce 2007

Příloha č. 4 Statistika rodinných účtů, výdaje domácností na potraviny a nealkoholické nápoje podle čistého peněžního příjmu na osobu – decily v roce 2008

Příloha č. 5 Statistika rodinných účtů, výdaje domácností na potraviny a nealkoholické nápoje podle čistého peněžního příjmu na osobu – decily v roce 2009

9. Přílohy

STATISTIKA RODINNÝCH ÚČTŮ

Domácnosti podle čistého peněžního příjmu na osobu - decily

Peněžní vydání - průměry na osobu v Kč za rok

	Domácnosti celkem	Domácnosti podle čistého peněžního příjmu na osobu									
		Nejnižších	Druhých	Třetích	Čtvrtých	Pátých	Šestých	Sedmých	Osmých	Devátých	Nejvyšších
		h	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	h
CISTA PENĚŽNÍ VYDÁNÍ CELKEM	107 585	57 276	77 004	84 710	94 405	96 551	108 373	117 368	130 865	154 076	221 923
A. SPOTŘEBNÍ VYDÁNÍ (CZ-COICOP)	97 342	55 711	72 292	79 553	86 942	90 616	98 808	106 816	121 138	141 116	172 246
01 POTRAVINY A NEALKO. NAPOJE	19 598	13 818	16 328	18 308	19 830	19 844	20 756	21 347	22 582	23 644	25 449
01.1 Potraviny	17 621	12 457	14 695	16 567	17 856	17 893	18 716	19 188	20 321	21 088	22 666
01.1.1 Pekářenské výrobky, obiloviny	3 215	2 604	2 852	3 163	3 307	3 171	3 314	3 405	3 558	3 578	3 812
Chléb	753	579	633	771	787	796	806	793	818	880	829
kg 35,51	29,15	30,39	37,30	37,12	36,92	38,59	36,44	38,90	39,90	39,90	35,95
Pečivo běžné	790	726	720	804	773	763	788	848	870	834	839
kg 20,50	19,69	18,85	20,88	19,95	20,20	20,40	21,73	22,40	21,31	20,55	
Pečivo jemné	424	301	387	388	397	387	415	445	489	508	664
kg 5,24	3,79	4,86	5,10	5,13	4,92	5,17	5,45	5,96	5,82	7,66	
Pečivo trvanlivé	615	489	548	583	671	598	635	690	666	665	724
kg 6,31	5,11	5,61	6,20	6,93	6,32	6,34	7,19	6,76	6,73	6,95	
Mouka pšeničná	117	87	101	128	144	136	127	116	118	114	114
kg 16,58	12,14	14,06	17,99	20,05	20,05	18,30	17,00	17,00	16,33	15,90	
Těstoviny	129	106	114	125	140	127	118	134	146	145	156
kg 4,73	4,54	4,34	4,89	5,23	4,80	4,53	4,66	4,92	4,80	4,85	
Ostatní výrobky z obilovin	300	245	271	287	297	275	327	293	352	329	387
Rýže	88	72	78	78	98	88	98	87	100	102	99
kg 3,40	2,85	3,05	3,17	3,62	3,48	4,16	3,43	3,74	3,74	3,24	
01.1.2 Maso	4 847	3 163	3 924	4 448	4 752	5 092	5 317	5 384	5 786	6 126	6 128
Maso vepřové	59,38	40,21	48,32	56,63	60,19	64,48	66,24	63,28	70,59	73,69	67,87
kg 1 030	703	876	964	1 005	1 141	1 177	1 119	1 180	1 274	1 148	
Maso hovězí	12,09	8,39	10,51	11,74	11,46	13,42	13,95	12,37	14,48	14,93	12,70
kg 355	168	263	314	348	372	380	481	424	435	546	
Ostatní masa a vnitřnosti	2,96	1,39	2,19	2,68	3,06	3,13	3,23	3,91	3,64	3,59	4,25
kg 246	170	206	244	235	230	291	267	261	320	312	
Uzenářské zboží	4,00	2,79	3,18	4,19	4,06	3,94	4,87	4,05	4,45	4,94	4,71
kg 1 978	1 294	1 609	1 834	1 976	2 010	2 128	2 153	2 427	2 458	2 574	
Konzervy, ostatní masné výrobky	20,22	14,03	16,74	19,66	21,30	21,12	21,98	21,32	23,91	23,86	24,05
kg 240	193	210	204	231	229	249	246	299	279	319	
Drůbež	2,93	2,36	2,57	2,56	2,95	2,79	3,05	2,99	3,64	3,34	3,71
kg 998	635	761	889	957	1 109	1 093	1 119	1 194	1 359	1 230	
kg 17,18	11,25	13,13	15,80	17,36	20,08	19,16	18,64	20,47	23,03	18,45	

01.1.3	Ryby		464	293	394	406	465	453	465	508	550	614	673
		kg	4,88	3,21	4,23	4,49	5,06	4,92	4,92	5,33	5,73	6,20	6,24
	Ryby čerstvé, chlazené a mražené		187	116	157	162	182	181	173	220	230	262	261
		kg	2,10	1,36	1,85	1,87	2,13	2,04	1,97	2,46	2,56	2,86	2,52
	Ostatní ryby a rybí výrobky		277	177	237	244	283	272	291	289	320	352	412
		kg	2,78	1,85	2,38	2,62	2,93	2,88	2,95	2,87	3,17	3,34	3,72
01.1.4	Mléko, sýry, vejce		3 480	2 699	2 986	3 284	3 545	3 397	3 489	3 774	3 924	4 014	4 549
	Mléko čerstvé, trvanlivé	l	637	582	606	643	703	644	648	636	677	640	637
			57,39	53,27	54,92	58,90	62,17	58,03	59,25	58,21	59,73	56,17	55,70
	Mléko konzervované a sušené		78	131	103	83	78	45	72	60	72	34	54
	Sýry		1 176	795	956	1 031	1 154	1 139	1 156	1 356	1 362	1 454	1 798
		kg	8,78	6,00	7,22	7,90	8,62	8,65	8,84	9,94	10,16	10,58	13,03
	Jogurty		566	434	461	539	550	538	555	609	640	701	803
	Ostatní mléčné výrobky		739	567	627	727	750	718	776	803	834	850	914
	Vejce		270	181	222	247	301	296	270	299	320	323	321
		ks	133,18	92,03	109,69	125,14	148,64	148,56	132,61	142,69	155,77	159,55	155,23
	Vaječné výrobky		13	9	11	14	8	16	12	11	19	11	21
01.1.5	Oleje a tuky		841	567	691	842	907	950	924	879	943	990	957
		kg	16,43	12,21	14,05	16,50	17,69	18,47	18,19	16,70	18,40	18,31	17,39
	Máslo		338	224	297	326	366	394	377	361	364	357	407
		kg	4,13	2,73	3,62	3,99	4,47	4,94	4,65	4,43	4,42	4,28	4,89
	Vepřové sádlo a slanina		50	22	33	54	68	69	51	46	66	64	50
		kg	1,12	0,57	0,83	1,07	1,46	1,40	1,23	0,95	1,64	1,48	1,07
	Jedlé oleje		220	153	180	225	219	219	245	232	254	283	250
		kg	6,76	5,56	6,01	6,96	6,88	7,04	7,55	6,84	7,52	7,38	6,89
	Rostlinné a ostatní tuky		233	168	181	237	255	269	250	240	260	286	251
		kg	4,42	3,35	3,59	4,48	4,88	5,09	4,76	4,48	4,82	5,17	4,54
01.1.6	Ovoce		1 222	775	982	1 116	1 182	1 230	1 279	1 322	1 461	1 578	1 777
	Citrusy		237	136	186	217	252	258	256	262	286	298	311
		kg	10,74	6,16	8,37	10,23	11,52	11,74	12,21	11,75	12,60	13,62	13,38
	Banány		186	137	155	173	190	162	195	219	204	236	234
		kg	7,50	5,41	6,41	7,41	7,62	6,86	7,94	8,61	8,20	9,39	9,15
	Jádroviny (jablka, hrušky aj.)		186	131	149	181	159	219	206	184	234	214	239
		kg	10,54	7,37	8,02	10,92	8,99	13,76	11,66	9,89	13,53	11,66	12,79
	Peckoviny a bobuloviny		281	155	213	227	290	268	323	307	335	375	462
		kg	8,27	4,47	6,34	6,78	8,55	7,66	10,16	8,76	10,14	10,32	13,60
	Ostatní ovoce (melouny, kiwi aj.)		113	82	107	106	92	94	99	120	144	143	187
		kg	7,03	4,97	6,86	6,97	5,22	5,83	6,35	7,87	9,71	8,28	10,24
	Ovocné výrobky		74	74	71	78	71	51	60	80	76	93	93
	Sušené ovoce, suché plody		145	59	101	134	128	178	140	151	182	220	250
01.1.7	Zelenina, brambory		1 490	994	1 184	1 362	1 488	1 521	1 704	1 652	1 723	1 796	1 992

ROK 2006

	Plodová zelenina (rajčata, papriky aj.)		423	252	344	361	375	424	481	495	481	557	637
		kg	13,34	7,88	10,90	11,16	11,81	13,57	16,16	15,95	15,10	17,68	18,76
	Ostatní zelenina		417	264	341	384	419	422	484	468	466	528	538
		kg	19,77	12,65	16,86	18,84	20,72	21,86	23,83	21,07	22,61	23,02	22,15
	Zeleninové výrobky		154	97	118	148	159	145	164	161	171	197	250
	Luštěniny		27	23	27	23	24	29	29	30	27	32	31
		kg	0,89	0,72	0,89	0,78	0,87	1,01	0,93	0,95	0,88	0,98	1,01
	Brambory		301	223	190	292	346	358	366	331	382	299	308
		kg	33,97	25,28	19,49	32,01	34,93	38,04	40,52	36,73	52,34	36,29	34,03
	Výrobky z brambor		168	135	165	156	165	143	179	168	195	184	229
01.1.8	Cukr, marmeláda, med, čokoláda		1 352	895	1 115	1 290	1 443	1 357	1 453	1 469	1 549	1 570	1 824
	Marmelády a džemy		39	23	36	40	41	50	38	43	45	44	41
	Cukr		257	199	214	282	285	316	311	255	259	247	247
		kg	12,75	9,92	10,53	14,02	14,08	16,39	15,42	12,57	12,64	11,87	12,11
	Čokoláda a čokoládové výrobky		512	302	395	465	536	492	573	589	585	587	822
		kg	2,89	1,84	2,30	2,81	3,18	2,88	3,07	3,29	3,22	3,18	4,19
	Cukrovinky nečokoládové		255	207	236	212	249	251	264	270	291	292	335
	Cukrářské výrobky		205	126	169	199	222	151	214	223	249	296	274
	Med, ovocné cukry, umělá sladidla		84	38	65	93	111	98	54	89	120	105	105
01.1.9	Potravinářské výrobky a přípravky		710	468	567	654	768	722	770	794	828	821	954
	Polévky a omáčky		164	108	127	153	196	171	191	197	187	175	187
	Sůl, koření		125	79	96	118	131	124	140	142	149	150	163
	Přípravky k doplnění a dochucení jídel		233	169	212	214	214	240	246	258	271	257	307
	Ostatní potraviny a pochutiny		189	111	131	169	227	188	193	198	221	239	298
01.2	Nealkoholické nápoje		1 977	1 360	1 633	1 741	1 973	1 952	2 039	2 159	2 261	2 556	2 783
01.2.1	Káva, čaj, kakao		702	474	563	619	692	748	718	776	782	917	981
	Káva		402	240	293	348	395	456	417	433	465	576	582
	Čaj		216	155	190	192	217	208	220	246	227	255	316
	Kávové náhražky a směsi		38	29	32	39	42	38	35	49	43	43	41
	Kakao		45	50	48	40	37	46	46	48	47	43	43
		kg	0,39	0,44	0,42	0,33	0,33	0,39	0,40	0,42	0,40	0,42	0,36
01.2.2	Minerální vody, nealko nápoje a šťávy		1 275	886	1 070	1 122	1 282	1 204	1 321	1 383	1 479	1 639	1 802
	Sirupy a koncentráty		105	135	103	108	114	92	83	101	97	97	97
		l	3,86	5,26	3,88	4,24	4,22	3,18	2,92	3,79	3,36	3,49	3,27
	Ovocné a zeleninové šťávy		133	96	96	98	121	110	124	134	164	192	262
		l	7,46	5,29	5,45	5,56	7,07	6,59	6,88	7,22	9,45	10,40	14,34
	Minerální a stolní vody		673	344	542	612	674	735	733	726	798	924	961
		l	110,28	58,19	91,27	101,02	110,89	118,68	123,22	118,79	130,55	148,96	149,12
	Ostatní nealkoholické nápoje		364	312	330	304	373	267	381	421	420	427	481
		l	47,94	47,37	42,71	42,93	51,20	38,39	56,31	50,29	53,98	47,05	52,21

STATISTIKA RODINNÝCH ÚČTŮ

Domácnosti podle čistého peněžního příjmu na osobu - decily

Peněžní vydání - průměry na osobu v Kč za rok

	Domácnosti celkem	Domácnosti podle čistého peněžního příjmu na osobu										
		Nejnižších	Druhých	Třetích	Čtvrtých	Pátých	Šestých	Sedmých	Osmých	Devátých	Nejvyšších	
		h	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	h
CISTA PENĚŽNÍ VYDÁNÍ CELKEM	120 208	65 652	83 305	92 913	107 134	108 737	121 285	128 122	153 182	173 417	245 346	
A. SPOTŘEBNÍ VYDÁNÍ (CZ-COICOP)	104 017	62 772	75 846	85 054	94 726	93 719	108 631	115 567	131 298	143 711	183 047	
01 POTRAVINY A NEALKO. NAPOJE	20 866	15 075	17 269	19 456	20 851	21 268	22 120	22 500	24 106	24 731	27 362	
01.1 Potraviny	18 779	13 618	15 585	17 610	18 816	19 237	19 887	20 150	21 657	22 122	24 490	
01.1.1 Pekařenské výrobky, obiloviny	3 438	2 792	3 011	3 339	3 437	3 503	3 623	3 710	3 835	3 769	3 993	
Chléb	819	608	667	815	824	895	888	883	919	899	995	
kg	34,05	27,52	29,53	35,26	34,66	36,55	37,36	34,42	37,79	35,60	37,35	
Pečivo běžné	849	804	781	835	837	843	848	902	923	915	856	
kg	19,58	19,42	18,22	19,50	19,32	19,72	19,52	20,45	21,05	20,25	18,88	
Pečivo jemné	446	322	365	393	425	420	514	517	490	550	596	
kg	5,32	4,05	4,49	4,75	5,02	5,13	6,08	6,20	5,70	6,45	6,65	
Pečivo trvanlivé	617	481	553	619	627	649	630	678	680	640	730	
kg	6,29	5,11	5,56	6,45	6,39	6,73	6,36	6,77	6,89	6,51	7,12	
Mouka pšeničná	144	111	131	154	162	177	156	139	159	130	136	
kg	16,77	13,05	15,43	18,14	18,89	20,92	18,26	15,72	18,53	15,04	15,55	
Těstoviny	139	114	119	125	136	143	152	150	162	164	157	
kg	4,96	4,66	4,57	4,75	4,79	5,14	5,27	5,17	5,26	5,35	4,94	
Ostatní výrobky z obilovin	324	264	303	298	330	294	325	333	395	364	402	
Rýže	100	86	91	99	99	83	111	108	107	107	121	
kg	3,50	3,22	3,16	3,64	3,77	3,05	3,78	3,67	3,72	3,32	4,00	
01.1.2 Maso	5 072	3 605	4 161	4 591	5 141	5 210	5 496	5 367	5 976	6 113	6 603	
kg	59,46	44,31	48,75	55,12	62,00	70,01	62,39	60,63	67,86	67,10	72,16	
Maso vepřové	1 080	808	889	977	1 114	1 147	1 184	1 103	1 273	1 256	1 336	
kg	12,56	9,73	10,32	11,78	13,40	13,47	13,31	12,21	14,90	13,96	15,67	
Maso hovězí	397	240	290	385	373	365	430	434	529	490	616	
kg	3,25	1,99	2,35	3,31	3,16	3,06	3,54	3,67	4,17	3,80	4,81	
Ostatní masa a vnitřnosti	278	204	238	245	239	280	307	325	334	363	320	
kg	4,41	3,54	3,55	3,88	3,99	4,66	4,65	5,13	5,48	5,54	4,73	
Uzenářské zboží	1 977	1 374	1 620	1 767	2 050	2 093	2 138	2 101	2 309	2 351	2 593	
kg	20,40	14,71	16,61	18,26	21,13	28,99	20,87	20,54	22,18	22,21	24,08	
Konzervy, ostatní masné výrobky	246	193	233	236	241	200	266	270	291	281	290	
kg	2,87	2,27	2,76	2,86	2,94	2,50	3,07	3,02	3,35	3,13	3,31	
Drůbež	1 094	787	891	982	1 124	1 126	1 172	1 135	1 241	1 371	1 448	
kg	15,97	12,07	13,16	15,03	17,38	17,33	16,95	16,06	17,78	18,46	19,56	

01.1.3	Ryby		506	348	389	458	472	536	488	543	607	680	732
	Ryby čerstvé, chlazené a mražené	kg	6,01	3,60	3,98	4,78	4,95	5,53	4,88	5,37	6,11	17,43	6,79
		kg	224	145	164	214	222	228	227	250	258	320	302
	Ostatní ryby a rybí výrobky	kg	3,29	1,57	1,74	2,35	2,37	2,45	2,39	2,63	2,66	14,10	3,06
		kg	281	202	225	244	250	308	261	293	350	360	430
		kg	2,72	2,03	2,24	2,43	2,58	3,08	2,49	2,74	3,45	3,33	3,73
01.1.4	Mléko, sýry, vejce		3 738	2 886	3 173	3 572	3 826	3 684	3 859	4 006	4 203	4 277	4 816
	Mléko čerstvé, trvanlivé	l	695	640	636	791	742	696	707	662	699	687	732
		l	55,07	52,05	50,81	63,59	59,49	55,72	55,72	51,40	53,75	53,80	56,32
	Mléko konzervované a sušené		103	109	104	103	136	93	131	100	58	96	89
	Sýry	kg	1 234	848	1 018	1 036	1 210	1 207	1 296	1 357	1 493	1 546	1 768
		kg	9,03	6,17	7,33	7,55	8,85	8,79	9,19	9,63	12,92	10,76	12,30
	Jogurty		626	495	519	560	637	570	633	707	728	734	845
	Ostatní mléčné výrobky		765	574	645	787	765	761	765	840	863	840	1 003
	Vejce	ks	302	209	237	287	327	345	313	325	342	356	363
	Vaječné výrobky	ks	136,48	95,51	106,01	131,98	151,05	158,72	141,07	146,20	154,58	157,71	160,12
			13	11	13	9	9	12	14	15	19	17	16
01.1.5	Oleje a tuky		904	595	743	901	964	1 015	1 016	948	1 009	1 009	1 098
	Máslo	kg	16,71	12,54	15,40	16,96	17,52	18,14	18,41	16,72	17,91	17,45	19,22
		kg	377	236	316	366	412	435	394	406	435	414	477
	Vepřové sádlo a slanina	kg	4,23	2,67	3,52	4,21	4,57	4,86	4,36	4,53	4,66	4,45	5,94
		kg	49	18	35	49	63	66	61	47	62	53	60
	Jedlé oleje	kg	1,11	0,47	0,75	1,14	1,43	1,39	1,24	1,00	1,44	1,26	1,56
		kg	234	175	197	214	217	234	268	255	261	285	290
	Rostlinné a ostatní tuky	kg	6,93	6,05	7,47	6,65	6,46	6,80	7,56	6,97	7,39	7,23	7,14
		kg	244	167	196	271	273	281	293	239	250	257	272
		kg	4,44	3,35	3,66	4,96	5,06	5,09	5,25	4,22	4,42	4,51	4,58
01.1.6	Ovoce		1 311	824	1 037	1 146	1 290	1 306	1 349	1 448	1 538	1 612	2 118
	Citrusy	kg	281	178	224	232	268	305	310	326	329	340	404
		kg	11,66	7,49	9,30	9,87	11,17	13,14	12,66	13,42	13,86	13,73	16,33
	Banány	kg	191	139	168	173	210	166	192	205	208	234	272
		kg	7,51	5,47	6,59	6,92	8,38	6,78	7,25	8,04	8,01	9,18	10,70
	Jádroviny (jablka, hrušky aj.)	kg	209	133	163	191	201	243	225	211	233	250	331
		kg	10,95	6,89	8,63	9,97	10,57	14,48	11,25	10,59	11,96	13,23	16,45
	Peckoviny a bobuloviny	kg	281	154	195	245	276	280	310	320	332	355	489
		kg	7,40	4,09	5,50	6,29	7,36	7,96	8,20	8,16	8,83	9,05	12,17
	Ostatní ovoce (melouny, kiwi aj.)	kg	115	86	94	94	90	116	93	120	153	141	214
		kg	7,05	5,52	6,04	5,92	5,86	7,94	5,54	6,49	9,77	8,00	12,17
	Ovocné výrobky		80	61	83	88	76	72	82	85	91	84	90
	Sušené ovoce, suché plody		154	73	109	124	169	123	138	182	193	208	319
01.1.7	Zelenina, brambory		1 619	1 117	1 329	1 467	1 513	1 696	1 715	1 794	1 911	1 952	2 231

ROK 2007

	Plodová zelenina (rajčata, papriky aj.)		464	300	377	356	406	476	495	535	557	603	731
		kg	12,83	8,50	10,58	10,67	11,19	13,62	13,04	14,93	15,25	16,34	19,14
	Ostatní zelenina		460	311	354	404	422	517	487	507	548	562	656
		kg	20,22	14,49	15,20	18,51	18,88	23,60	20,29	21,88	24,62	23,93	27,88
	Zeleninové výrobky		175	112	145	162	149	183	175	189	218	218	268
	Luštěniny		31	24	28	28	29	30	27	35	45	32	32
		kg	0,97	0,84	1,01	1,02	1,02	0,93	0,88	1,07	1,19	0,91	0,90
	Brambory		310	222	261	348	334	330	336	336	328	337	330
		kg	32,34	21,12	24,78	40,40	35,41	35,89	32,78	36,06	32,69	34,29	38,12
	Výrobky z brambor		180	148	164	169	172	160	194	192	215	201	214
01.1.8	Cukr, marmeláda, med, čokoláda		1 447	945	1 153	1 458	1 456	1 549	1 517	1 494	1 734	1 788	1 862
	Marmelády a džemy		41	26	34	40	39	39	41	59	50	45	43
	Cukr		269	211	231	316	265	295	284	255	308	276	295
		kg	13,90	10,83	11,72	16,79	13,72	15,56	14,67	13,09	15,84	14,02	15,05
	Čokoláda a čokoládové výrobky		539	297	413	537	526	583	592	561	681	681	742
		kg	3,02	1,78	2,39	3,12	3,12	3,37	3,15	3,24	3,75	3,61	3,75
	Cukrovinky nečokoládové		263	199	245	261	236	242	275	287	294	307	339
	Cukrářské výrobky		245	159	173	195	259	276	239	260	289	369	343
	Med, ovocné cukry, umělá sladidla		91	53	57	110	132	114	86	72	112	110	100
01.1.9	Potravinářské výrobky a přípravky		744	507	589	678	716	737	824	840	843	922	1 037
	Polévky a omáčky		170	111	145	149	178	172	206	197	191	208	192
	Sůl, koření		129	92	107	114	115	128	150	145	172	132	172
	Přípravky k doplnění a dochucení jídel		242	192	208	225	231	251	262	242	271	292	306
	Ostatní potraviny a pochutiny		202	111	130	190	192	186	206	256	209	289	366
01.2	Nealkoholické nápoje		2 087	1 457	1 684	1 846	2 034	2 031	2 233	2 350	2 449	2 609	2 872
01.2.1	Káva, čaj, kakao		770	512	605	717	774	768	842	838	864	958	1 092
	Káva		442	266	321	394	454	454	488	496	529	548	660
	Čaj		237	164	198	219	229	228	258	247	252	313	337
	Kávové náhražky a směsi		45	30	37	53	48	43	53	54	36	49	55
	Kakao		46	52	50	50	44	44	43	40	47	48	39
		kg	0,40	0,48	0,44	0,42	0,38	0,39	0,35	0,37	0,42	0,40	0,33
01.2.2	Minerální vody, nealko nápoje a šťávy		1 317	945	1 079	1 129	1 260	1 263	1 391	1 512	1 585	1 651	1 780
	Sirupy a koncentráty		116	132	136	110	110	119	108	115	108	100	99
		l	4,14	5,18	4,87	4,31	3,87	3,91	3,87	3,85	3,70	3,38	3,51
	Ovocné a zeleninové šťávy		148	95	109	115	142	140	141	162	194	229	222
		l	7,54	4,75	5,62	5,79	7,42	7,43	7,64	8,58	9,43	11,10	10,98
	Minerální a stolní vody		701	435	530	600	695	711	755	836	855	893	972
		l	107,63	70,56	81,57	91,95	113,86	114,19	112,92	124,42	130,44	131,80	143,77
	Ostatní nealkoholické nápoje		353	282	304	304	313	293	387	399	428	429	487
		l	42,20	39,81	38,54	35,81	43,02	35,08	51,70	42,40	47,57	43,63	49,10

STATISTIKA RODINNÝCH ÚČTŮ

Domácnosti podle čistého peněžního příjmu na osobu - decily

Peněžní vydání - průměry na osobu v Kč za rok

	Domácnosti celkem	Domácnosti podle čistého peněžního příjmu na osobu									
		Nejnižších	Druhých	Třetích	Čtvrtých	Pátých	Šestých	Sedmých	Osmých	Devátých	Nejvyšších
		h	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	h
CISTA PENĚŽNÍ VYDÁNÍ CELKEM	123 955	73 485	88 357	100 230	106 545	115 363	121 178	138 657	148 205	178 204	238 871
A. SPOTŘEBNÍ VYDÁNÍ (CZ-COICOP)	112 256	67 345	83 529	93 245	99 652	105 892	112 250	123 723	136 016	159 068	198 962
01 POTRAVINY A NEALKO. NAPOJE	22 571	16 457	19 541	21 522	22 539	23 341	23 305	24 274	24 537	27 211	28 777
01.1 Potraviny	20 352	14 875	17 688	19 547	20 368	21 115	20 936	21 873	22 058	24 461	25 721
01.1.1 Pekařenské výrobky, obiloviny	3 906	3 189	3 600	3 821	3 935	4 095	3 947	4 157	4 098	4 380	4 451
Chléb	943	698	807	947	996	1 029	935	1 026	1 017	1 106	1 069
kg	33,13	26,28	28,80	34,78	35,17	36,32	32,80	35,09	35,45	37,08	34,57
Pečivo běžné	1 004	947	964	945	1 027	1 045	981	1 049	1 001	1 093	1 050
kg	19,45	18,76	19,04	18,35	20,08	20,55	18,97	20,36	19,03	20,65	19,29
Pečivo jemné	492	356	441	451	476	496	506	530	527	587	688
kg	5,17	3,78	4,71	4,95	5,14	5,28	5,34	5,54	5,47	6,10	6,70
Pečivo trvanlivé	654	505	611	654	668	697	660	713	704	707	727
kg	6,11	4,90	5,73	6,23	6,34	6,54	6,00	6,68	6,34	6,52	6,66
Mouka pšeničná	187	152	181	211	205	205	196	187	184	185	176
kg	17,10	13,81	16,32	19,32	18,68	19,12	18,14	16,97	16,52	17,19	16,22
Těstoviny	159	142	145	145	138	165	166	183	160	184	186
kg	5,03	4,89	5,04	4,89	4,52	5,27	5,03	5,68	4,76	5,35	5,06
Ostatní výrobky z obilovin	348	298	339	349	313	323	387	349	374	377	419
Rýže	119	91	113	119	112	135	116	121	132	140	137
kg	3,59	2,84	3,33	3,54	3,46	4,34	3,56	3,64	4,02	4,02	3,75
01.1.2 Maso	5 444	3 854	4 718	5 073	5 303	5 832	5 715	5 776	5 967	6 843	6 842
Maso vepřové	60,09	44,21	53,43	58,98	60,28	65,40	63,46	63,13	64,68	71,13	69,08
kg	1 152	800	1 136	1 061	1 179	1 371	1 126	1 122	1 166	1 449	1 387
Maso hovězí	12,76	9,16	13,21	11,80	13,21	15,48	12,56	12,42	12,55	15,18	14,47
kg	419	290	325	360	392	387	428	429	494	653	592
Ostatní masa a vnitřnosti	3,30	2,36	2,57	2,87	3,02	3,08	3,30	3,41	3,87	5,37	4,35
kg	290	212	230	315	292	299	342	335	289	302	341
Uzenářské zboží	4,41	3,26	3,53	5,07	4,74	4,54	5,40	5,02	4,11	4,55	4,54
kg	2 093	1 459	1 749	1 915	2 089	2 252	2 176	2 269	2 373	2 615	2 631
Konzervy, ostatní masné výrobky	19,87	14,69	16,99	19,28	20,44	21,64	20,58	21,08	22,26	23,46	22,63
kg	302	225	255	264	299	315	337	326	327	383	370
kg	3,27	2,49	2,73	3,00	3,37	3,46	3,73	3,45	3,45	4,05	3,72
Drůbež	1 188	868	1 024	1 159	1 053	1 208	1 306	1 295	1 318	1 441	1 521
kg	16,48	12,25	14,40	16,96	15,50	17,20	17,89	17,75	18,44	18,52	19,37

01.1.3	Ryby		577	378	495	591	538	565	564	623	682	741	785
	Ryby čerstvé, chlazené a mražené	kg	5,48	3,77	4,82	5,90	5,18	5,50	5,30	5,86	6,33	6,58	7,03
		kg	272	180	246	267	254	284	269	301	324	314	357
	Ostatní ryby a rybí výrobky	kg	2,71	1,87	2,50	2,78	2,56	2,81	2,57	3,05	3,16	2,92	3,53
		kg	305	198	249	324	284	281	295	323	358	427	428
		kg	2,77	1,90	2,32	3,12	2,62	2,69	2,73	2,81	3,17	3,66	3,50
01.1.4	Mléko, sýry, vejce		4 094	3 074	3 641	3 961	4 143	4 200	4 172	4 413	4 319	4 744	5 225
	Mléko čerstvé, trvanlivé	l	757	710	744	814	780	756	750	729	759	763	789
		l	56,33	54,61	55,10	60,75	57,49	57,11	56,65	54,29	56,05	55,80	56,16
	Mléko konzervované a sušené		126	111	154	130	158	158	116	127	104	62	135
	Sýry	kg	1 353	882	1 149	1 168	1 320	1 367	1 358	1 573	1 514	1 740	1 929
		kg	8,80	5,87	7,56	7,83	8,73	8,94	8,99	10,03	9,65	11,12	12,17
	Jogurty		673	519	569	634	639	696	707	729	696	817	901
	Ostatní mléčné výrobky		845	606	742	880	897	847	887	896	887	959	1 046
	Vejce	ks	326	233	274	322	336	364	342	348	335	385	404
	Vaječné výrobky	ks	136,13	96,58	118,25	136,32	140,24	153,14	142,89	143,51	139,26	161,55	161,81
			14	13	10	12	13	11	11	12	24	19	21
01.1.5	Oleje a tuky		978	682	885	1 030	1 035	1 067	1 009	1 053	1 015	1 096	1 109
	Máslo	kg	16,30	12,78	15,48	17,30	17,18	17,76	17,20	16,97	16,42	17,03	16,80
		kg	387	251	351	425	425	422	390	416	399	422	467
	Vepřové sádlo a slanina	kg	4,41	2,81	3,99	4,91	4,83	4,88	4,54	4,78	4,49	4,73	5,10
		kg	55	27	57	61	61	57	56	60	65	60	55
	Jedlé oleje	kg	1,14	0,65	1,29	1,24	1,26	1,12	1,16	1,13	1,39	1,19	1,16
		kg	276	220	236	269	269	288	287	297	296	321	331
	Rostlinné a ostatní tuky	kg	6,71	6,13	6,46	6,75	6,64	7,14	7,21	6,76	6,80	6,78	6,80
		kg	260	185	240	275	280	302	275	280	254	293	256
		kg	4,04	3,19	3,74	4,40	4,45	4,62	4,29	4,30	3,74	4,33	3,74
01.1.6	Ovoce		1 400	926	1 121	1 295	1 430	1 376	1 475	1 518	1 544	1 781	2 031
	Citrusy	kg	284	181	217	272	303	284	319	308	308	345	395
		kg	10,80	6,94	8,32	10,60	11,62	10,60	12,59	11,55	11,45	12,96	14,94
	Banány	kg	200	150	168	185	201	185	209	198	228	264	274
		kg	7,92	5,91	6,64	7,40	8,03	7,49	8,27	7,83	8,93	10,28	10,62
	Jádroviny (jablka, hrušky aj.)	kg	229	179	198	204	236	239	219	243	261	274	283
		kg	9,94	7,71	8,75	9,14	10,64	10,50	9,27	10,67	11,27	12,25	11,22
	Peckoviny a bobuloviny	kg	327	187	247	296	331	319	356	367	356	444	516
		kg	8,42	5,13	6,39	8,15	8,52	8,48	9,04	9,32	9,06	10,87	12,49
	Ostatní ovoce (melouny, kiwi aj.)	kg	117	84	97	124	119	99	119	125	126	140	170
		kg	7,55	5,58	6,48	8,93	7,36	6,58	8,00	8,33	7,47	7,48	11,21
	Ovocné výrobky		86	73	89	84	85	84	93	87	81	83	111
	Sušené ovoce, suché plody		158	71	104	129	155	167	161	189	183	232	282
01.1.7	Zelenina, brambory		1 640	1 173	1 304	1 564	1 580	1 599	1 680	1 869	1 819	2 093	2 231

ROK 2008

	Plodová zelenina (rajčata, papriky aj.)	493	333	389	463	461	480	505	523	543	689	734
	kg	14,13	9,75	10,66	14,69	13,12	14,08	14,28	14,50	14,95	20,03	20,58
	Ostatní zelenina	473	316	363	445	466	488	492	565	529	592	631
	kg	20,63	14,29	16,06	20,00	22,61	22,04	21,22	23,23	22,25	25,49	24,77
	Zeleninové výrobky	184	117	157	160	160	177	193	233	193	251	266
	Luštěniny	31	21	22	34	30	29	38	41	30	39	41
	kg	0,90	0,63	0,63	1,11	0,91	0,78	1,10	1,19	0,82	0,92	1,09
	Brambory	269	244	212	277	279	250	252	291	307	298	325
	kg	32,65	28,53	25,51	35,05	33,80	29,72	29,90	33,93	39,83	37,35	38,63
	Výrobky z brambor	189	143	162	184	183	175	199	216	217	225	233
01.1.8	Cukr, marmeláda, med, čokoláda	1 521	1 044	1 258	1 474	1 625	1 541	1 529	1 568	1 751	1 845	2 026
	Marmelády a džemy	51	32	41	51	60	51	48	60	57	63	63
	Cukr	246	229	244	249	264	303	245	241	238	218	230
	kg	14,41	13,41	14,16	14,20	16,21	18,62	14,10	14,32	13,41	12,45	13,08
	Čokoláda a čokoládové výrobky	599	368	512	592	647	590	606	619	672	770	818
	kg	3,21	2,15	2,78	3,35	3,49	3,13	3,29	3,43	3,39	3,90	4,11
	Cukrovinky nečokoládové	282	209	238	231	285	274	318	291	312	367	380
	Cukrářské výrobky	248	163	159	212	250	220	237	265	357	333	401
	Med, ovocné cukry, umělá sladidla	94	43	65	138	118	103	77	94	114	93	134
01.1.9	Potravinářské výrobky a přípravky	792	554	667	738	780	840	845	894	862	939	1 021
	Polévky a omáčky	174	128	148	176	192	184	191	193	169	197	201
	Sůl, koření	132	86	95	134	131	152	138	149	152	161	164
	Přípravky k doplnění a dochucení jídel	276	209	262	257	247	287	305	291	306	322	333
	Ostatní potraviny a pochutiny	210	131	161	171	209	217	210	261	236	259	322
01.2	Nealkoholické nápoje	2 219	1 582	1 853	1 975	2 171	2 226	2 369	2 401	2 480	2 750	3 056
01.2.1	Káva, čaj, kakao	849	575	674	766	811	914	913	888	982	1 026	1 236
	Káva	486	308	361	414	468	523	551	511	574	584	756
	Čaj	258	166	211	244	250	286	251	257	310	320	381
	Kávové náhražky a směsi	53	40	41	56	45	49	47	73	51	81	66
	Kakao	52	62	61	52	47	56	63	47	47	41	33
	kg	0,44	0,54	0,52	0,44	0,40	0,49	0,54	0,40	0,39	0,31	0,29
01.2.2	Minerální vody, nealko nápoje a šťávy	1 370	1 007	1 179	1 209	1 360	1 312	1 456	1 513	1 498	1 725	1 820
	Sirupy a koncentráty	133	166	145	138	142	134	119	104	120	106	135
	l	4,32	5,75	4,84	4,55	4,62	4,46	3,76	3,19	3,81	3,21	3,93
	Ovocné a zeleninové šťávy	152	107	115	115	148	126	166	160	178	205	270
	l	7,34	5,20	5,85	5,77	7,45	6,17	8,03	7,39	8,39	9,46	12,59
	Minerální a stolní vody	722	449	594	632	736	741	756	813	850	976	927
	l	102,94	65,81	83,60	93,13	109,05	106,25	108,64	117,55	117,93	133,25	126,37
	Ostatní nealkoholické nápoje	362	285	325	324	334	310	414	435	350	438	489
	l	40,66	35,67	37,33	41,62	38,31	37,72	49,82	47,85	34,67	42,44	44,92

STATISTIKA RODINNÝCH ÚČTŮ

Domácnosti podle čistého peněžního příjmu na osobu - decily

Peněžní vydání - průměry na osobu v Kč za rok

	Domácnosti celkem	Domácnosti podle čistého peněžního příjmu na osobu									
		Nejnižších	Druhých	Třetích	Čtvrtých	Pátých	Šestáých	Sedmých	Osmých	Devátých	Nejvyšších
		h	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	h
CISTA PENĚŽNÍ VYDÁNÍ CELKEM	128 622	70 017	94 937	100 703	110 412	116 219	129 480	138 393	156 757	188 654	263 205
A. SPOTŘEBNÍ VYDÁNÍ (CZ-COICOP)	115 309	68 046	86 359	94 045	103 295	107 282	117 741	122 602	140 265	166 340	211 488
01 POTRAVINY A NEALKO. NAPOJE	22 222	15 828	18 797	21 124	21 640	22 488	23 492	24 047	25 306	27 041	29 081
01.1 Potraviny	20 059	14 322	16 927	19 210	19 610	20 350	21 201	21 659	22 868	24 287	26 059
01.1.1 Pekárenské výrobky, obiloviny	3 690	2 920	3 371	3 618	3 627	3 682	3 917	3 955	3 955	4 282	4 274
Chléb	888	647	720	932	892	974	973	940	976	1 018	1 038
kg	32,18	24,73	26,75	34,91	33,41	35,88	34,70	32,71	33,98	36,56	34,60
Pečivo běžné	877	776	845	855	857	838	907	929	923	998	923
kg	19,32	17,44	18,98	19,41	19,21	19,04	19,62	20,77	19,90	21,02	18,92
Pečivo jemné	486	338	444	427	466	434	548	513	552	642	639
kg	5,11	3,68	4,75	4,68	4,98	4,76	5,45	5,39	5,79	6,59	6,34
Pečivo trvanlivé	650	486	604	629	657	661	687	730	666	753	766
kg	6,02	4,68	5,66	6,01	6,04	6,36	6,17	6,66	6,03	6,81	6,90
Mouka pšeničná	151	118	139	173	167	179	155	155	155	148	135
kg	17,55	13,58	15,53	20,07	19,31	21,69	18,41	18,08	17,85	16,77	16,37
Těstoviny	163	141	154	149	145	154	167	177	184	192	202
kg	5,19	4,99	4,91	4,91	4,81	4,84	5,25	5,44	5,78	5,48	5,90
Ostatní výrobky z obilovin	350	305	351	335	324	315	354	380	373	397	411
Rýže	125	109	115	120	119	128	127	132	127	135	160
kg	3,39	3,06	3,01	3,33	3,16	3,70	3,46	3,62	3,45	3,67	3,99
01.1.2 Maso	5 556	3 739	4 356	5 273	5 521	5 771	5 910	6 193	6 591	6 899	7 187
kg	61,50	43,01	48,46	60,80	62,56	64,26	64,39	67,89	74,57	72,80	74,29
Maso vepřové	1 166	780	924	1 131	1 209	1 239	1 238	1 215	1 396	1 461	1 449
kg	12,81	8,95	10,33	12,96	13,54	13,12	13,91	13,19	15,11	15,48	15,00
Maso hovězí	418	230	283	368	407	490	458	497	485	521	656
kg	3,23	1,77	2,23	2,90	3,31	3,79	3,53	3,77	3,73	4,11	4,78
Ostatní masa a vnitřnosti	313	220	242	298	307	324	337	381	379	378	348
kg	4,63	3,18	3,55	4,49	4,80	4,86	4,95	5,55	5,85	5,29	5,07
Uzenářské zboží	2 095	1 404	1 656	1 950	2 100	2 206	2 205	2 367	2 400	2 630	2 752
kg	19,52	13,87	15,85	18,73	19,97	21,14	20,23	21,91	22,01	23,15	23,94
Konzervy, ostatní masné výrobky	304	222	255	300	279	260	325	333	389	394	359
kg	3,28	2,46	2,66	3,30	3,17	2,90	3,41	3,67	4,13	4,12	3,80
Drůbež	1 260	883	995	1 225	1 219	1 253	1 346	1 401	1 541	1 515	1 623
kg	18,03	12,78	13,84	18,42	17,77	18,45	18,36	19,80	23,74	20,65	21,70

ROK 2009

01.1.3	Ryby		624	422	472	605	542	589	660	614	791	872	935
	Ryby čerstvé, chlazené a mražené	kg	5,83	4,07	4,57	5,87	5,10	5,68	6,17	5,68	7,32	7,79	8,22
	Ostatní ryby a rybí výrobky	kg	3,10	2,35	2,32	3,00	2,35	2,98	3,16	3,13	4,00	4,26	4,64
		kg	308	183	242	314	301	291	348	294	368	417	443
		kg	2,73	1,72	2,25	2,87	2,75	2,70	3,01	2,55	3,32	3,53	3,58
01.1.4	Mléko, sýry, vejce		3 936	3 031	3 571	3 708	3 730	3 951	4 125	4 120	4 303	4 618	5 184
	Mléko čerstvé, trvanlivé	l	624	565	616	644	653	633	600	614	638	640	684
	Mléko konzervované a sušené		58,53	54,29	58,24	59,42	60,86	61,14	57,43	57,15	59,87	59,20	60,41
	Sýry	kg	123	136	197	137	67	123	153	75	108	125	67
	Jogurty		1 323	910	1 089	1 175	1 182	1 312	1 403	1 489	1 522	1 713	1 933
	Ostatní mléčné výrobky	kg	9,45	6,78	7,91	8,56	8,65	9,49	9,80	10,51	10,88	11,88	13,26
	Vejce		690	555	677	616	623	647	719	712	727	830	952
	Vaječné výrobky	ks	835	626	744	785	839	861	925	878	886	897	1 118
			326	232	239	333	355	357	317	334	404	391	407
			143,57	101,31	105,94	153,66	154,07	160,88	137,64	143,77	177,59	169,17	175,65
			15	8	10	18	12	19	8	18	19	22	23
01.1.5	Oleje a tuky		934	636	789	998	966	1 042	1 004	972	1 034	1 050	1 092
	Máslo	kg	16,50	12,54	13,88	18,28	17,12	19,03	17,44	17,06	17,67	17,59	17,59
	Vepřové sádlo a slanina	kg	380	255	323	416	386	416	403	401	402	447	451
	Jedlé oleje	kg	4,69	3,18	3,94	5,29	4,75	5,31	4,87	4,84	5,09	5,46	5,44
	Rostlinné a ostatní tuky	kg	55	27	41	68	53	66	66	69	63	58	59
		kg	1,09	0,64	0,77	1,40	1,04	1,25	1,46	1,40	1,14	1,05	1,05
		kg	257	192	214	256	261	266	255	259	302	307	324
		kg	7,01	6,01	6,02	7,46	7,25	8,06	6,96	7,05	7,41	7,48	7,35
		kg	243	163	211	258	267	293	281	243	267	238	258
		kg	3,71	2,71	3,15	4,13	4,08	4,41	4,15	3,77	4,03	3,60	3,75
01.1.6	Ovoce		1 366	899	1 137	1 207	1 290	1 355	1 390	1 513	1 586	1 673	2 160
	Citrusy	kg	280	190	233	265	261	301	284	302	331	322	406
	Banány	kg	10,73	7,36	8,83	10,54	9,93	11,68	10,89	11,56	12,57	12,23	15,38
	Jádroviny (jablka, hrušky aj.)	kg	197	144	177	188	193	195	186	209	213	248	280
	Peckoviny a bobuloviny	kg	7,87	5,69	6,98	7,63	7,83	8,13	7,36	8,16	8,46	9,64	11,27
	Ostatní ovoce (melouny, kiwi aj.)	kg	194	137	168	181	193	196	203	213	217	212	275
	Ovocné výrobky	kg	11,06	7,85	9,64	10,55	11,36	11,62	11,71	12,01	12,52	11,80	14,61
	Sušené ovoce, suché plody	kg	317	169	241	261	325	299	348	370	390	392	533
		kg	9,18	4,94	6,71	8,42	9,50	8,54	10,52	10,91	11,25	10,87	14,47
		kg	124	91	95	97	93	105	116	153	146	165	235
		kg	8,03	6,52	5,45	6,88	6,40	6,73	7,64	10,07	9,30	10,11	14,83
			88	83	98	84	83	82	78	86	97	95	96
			167	84	124	133	141	178	176	180	192	239	335
01.1.7	Zelenina, brambory		1 640	1 130	1 343	1 572	1 562	1 598	1 746	1 777	1 898	2 035	2 303

ROK 2009

	Plodová zelenina (rajčata, papriky aj.)	kg	484	312	385	436	435	434	487	548	589	650	769
	Ostatní zelenina	kg	14,60	9,61	11,54	13,82	13,34	13,75	14,40	16,34	17,89	18,75	22,59
	Zeleninové výrobky		476	317	387	473	442	488	491	495	568	585	685
	Luštěniny	kg	21,17	14,29	17,11	22,59	20,15	21,73	21,28	21,36	25,22	25,42	29,80
	Brambory	kg	194	137	160	187	198	169	208	205	219	243	284
	Výrobky z brambor	kg	34	31	29	42	30	31	32	42	39	35	35
		kg	0,88	0,66	0,71	1,12	0,85	0,89	0,86	0,99	0,99	0,98	0,94
		kg	269	197	212	275	276	301	326	272	271	321	303
		kg	34,71	24,50	28,45	36,93	36,42	39,04	45,54	33,28	32,84	40,25	38,10
01.1.8	Cukr, marmeláda, med, čokoláda		184	136	170	158	181	175	202	214	212	201	228
			1 498	1 006	1 241	1 424	1 537	1 522	1 610	1 632	1 737	1 821	1 918
	Marmelády a džemy		50	34	41	49	65	54	47	60	53	58	52
	Cukr	kg	230	182	189	260	261	263	229	229	261	227	232
		kg	14,46	11,26	11,99	16,37	16,69	17,57	14,35	14,41	15,64	14,06	14,44
	Čokoláda a čokoládové výrobky	kg	599	378	523	550	582	599	690	631	672	740	831
		kg	3,22	2,19	2,81	3,16	3,19	3,37	3,65	3,34	3,57	3,69	4,16
	Cukrovinky nečokoládové		266	210	244	238	240	270	265	302	287	316	353
	Cukrářské výrobky		250	148	177	212	270	210	280	296	322	371	315
	Med, ovocné cukry, umělá sladidla		103	53	67	115	118	126	99	113	140	110	135
01.1.9	Potravinářské výrobky a přípravky		814	538	649	804	835	839	839	883	974	1 036	1 006
	Polévky a omáčky		181	127	149	179	203	188	208	192	203	219	182
	Sůl, koření		146	89	112	159	140	146	153	163	184	187	175
	Přípravky k doplnění a dochucení jídel		280	208	238	263	276	308	279	287	340	326	346
	Ostatní potraviny a pochutiny		208	114	149	203	217	196	199	241	248	305	304
01.2	Nealkoholické nápoje		2 163	1 506	1 870	1 914	2 029	2 138	2 291	2 387	2 438	2 754	3 023
01.2.1	Káva, čaj, kakao		857	561	693	800	806	891	946	905	953	1 120	1 224
	Káva		483	303	360	417	463	528	515	530	547	661	727
	Čaj		272	176	243	261	247	266	311	279	296	339	394
	Kávové náhražky a směsi		56	31	44	68	50	57	67	56	59	78	72
	Kakao		46	51	46	54	45	40	53	40	51	42	31
		kg	0,40	0,46	0,40	0,46	0,38	0,34	0,47	0,33	0,42	0,37	0,26
01.2.2	Minerální vody, nealko nápoje a šťávy		1 306	944	1 177	1 114	1 224	1 247	1 345	1 482	1 485	1 634	1 798
	Sirupy a koncentráty	l	144	162	163	130	126	147	144	137	133	130	155
		l	4,61	5,49	5,35	4,54	3,98	4,68	4,49	4,17	4,22	3,99	4,43
	Ovocné a zeleninové šťávy	l	157	100	151	115	152	120	161	161	182	238	252
		l	8,11	5,12	8,46	6,24	8,18	6,71	8,37	7,60	9,76	11,99	11,30
	Minerální a stolní vody	l	670	418	560	605	627	709	691	780	790	825	950
		l	96,85	63,97	85,64	86,96	95,38	100,57	98,00	109,71	111,14	117,21	131,64
	Ostatní nealkoholické nápoje	l	335	265	302	263	318	270	350	404	380	441	441
		l	36,28	30,86	34,99	34,57	36,85	32,10	33,87	41,68	43,60	39,80	38,47